HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 7/2015 Cena $ 2.50 JULY 2015

Kostnice - církevní sněm a Mistr Jan Hus

Město Kostnice, německy Konstanz leží na jihozápadě Německa na hranici se Švýcarskem u Bodamského jezera. Má 81 tisíc obyvatel. Nejstarší písemná zmínka je z 5. století našeho letopočtu, kdy se osada nazývala Constantia podle římského císaře Konstantina, jehož vojska zde bojovala s germánským kmenem Alemanů. V letech 1414 až 1418 byla Kostnice dějištěm ekumenického sněmu, nazývaného kostnický koncil, který řešil otázku velkého západního schizmatu a reformy církve. V průběhu tohoto koncilu byl odsouzen jako kacíř a 6. července 1415 upálen světskou mocí Mistr Jan Hus. O rok později potkal stejný osud Jeronýma Pražského.

Zmínka o románském kostele Panny Marie v Kostnici jez roku 615. Kolem roku 1000 byl rozšířen a zvětšen. Město stalo centrem obchodu a sídlem biskupa. Od konce 6. století až do roku 1821 byla Kostnice centrem diecéze s katedrálou.

V roce 1052 se dóm z neznámých příčin zhroutil. Nová katedrála se začala stavět za biskupa Rumolda (1051-1069). Po dokončení se stala trojlodní románskou katedrálou s transeptem (příčnou lodí) a jednou věží. Stavba trvala 36 let a v roce 1089 byla konsekrována. Během dalších čtyř století byly prováděny různé úpravy, např. dostavba věží. V letech 1418 až 1525 byla přestavěna v gotickém slohu s mohutnou věží na západním průčelí.

V 16. století došlo v období reformace k obrazoborectví. Umělecká výzdoba katedrály byla zničena. Nový mobiliář a umělecká výzdoba byla obnovena po nástupu Habsburků a rekatolizaci města. Ke konci 18. stol. byl přestavěn chór v klasicistním slohu. V roce 1821 papež kostnickou diecézi zrušil a sídlem biskupa se stal Freiburg.

V letech 1844-1860 proběhla velká oprava katedrály. Věž byla přestavěna v novogotickém slohu a zvýšena. V roce 1955 papež Pius XII. povýšil katedrálu na baziliku minor.

Dóm v Kostnici zaujme svou širokou západní věží, která tvoří mohutné průčelí. Nad portálem jsou umístěny sochy třech svatých, kterým byl kostel zasvěcen. Je to Panna Maria, sv. Pelagius a sv. Konrád. Podle Panny Marie má dóm název – Münster Unserer Lieben Frau (Dóm naší milé paní).

Do české historie vstoupil dóm při kostnickém koncilu jako místo, kde soudili Jana Husa. Koncil měl kromě causa fidei – zaujetí stanoviska ke kritikám a kacířskému učení Viclefa, Husa, Jeronýma Pražského, Jeana Petita, Jana z Falkenbergu a mnoha jiných, především řešit tzv. causa unionis – znovusjednocení církve (rozdělené tehdy vládou tří papežů) a causa reformations in capite et membris – očistu církve. Sněm jednal od 5. listopadu 1414 do 22. dubna 1418 V té době se konalo 45 všeobecných sezení a nespočet zasedání komisí. Hus byl předvolán do tří zasedání a pak na 15. všeobecném zasedání 6. července 1415 odsouzen a prohlášen za kacíře. Stalo se tak v době, kdy církev byla bez papeže. Byl předán světské moci, která ho odsoudila k smrti upálením. Z dobových vyobrazení je vidět, jak sněmy v Münsteru probíhaly. Lavice byly odstraněny a účastníci zasedali na sedadlech po obvodu chrámové lodi, spočívajících na lešení. Nejvýznamnější osoby měly zvláštní trůn, jako Císař Zikmund (1419-1437) a papež Martin V. (1417-1431), který byl po rezignaci tří papežů zvolen novým papežem a předsedal od roku 1417 jednání koncilu. Tím byl ukončen rozkol v církvi.

Druhou významnou budovou v Kostnici je Koncilový dům nazývaný Konzilgebäude. Zde probíhala většina jednání církevního koncilu. Budova původně sloužila jako přístavní sklad obilí a jako tržiště. Dnes je v ní hotel.

Interiér katedrály v Kostnici (foto Václav Adam)

U Bodamského jezera se nachází stará část města (Altstadt) s většinou historických památek. Zde je také Husův dům. Stojí u městské brány s věží nazývané Schnetztor. Zde začíná středověká ulička, pojmenovaná Hussenstrasse a v ní dům č. 64, v němž Jan Hus bydlel se svým doprovodem od 3. do 28. listopadu 1414 u chudé vdovy Fidy Pfisterinové. Později byl uvězněn v žaláři v dominikánském klášteře. Ten se nezachoval. Po vzniku Československa dům odkoupilo konsorcium českých bank ve prospěch Společnosti Husova muzea v Praze, tato společnost se pak ujala jeho správy. První muzejní expozice byla otevřena roku 1965, v roce 1980 proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy a expozice byla přepracována. Ve spolupráci s Husitským muzeem v Táboře byly další úpravy expozice instalovány v 90. letech minulého století.

V 19. století umístili čeští krajané s podporou místních občanů na místě před hradbami, kde se kdysi popravovalo, velký kámen Hussenstein - Husův kámen. Tento památník připomíná smrt Jana Husa a Jeronýma Pražského.

PhDr. Karel Kavička, Česká republika

Foto na titulní straně
Koncilový dům u Bodamského jezera, vpravo Münster – katedrála v Kostnici

6.července 2015 uplyne 600 let od upálení *Mistra Jana Husa*

ŽIVOTNÍ CESTA MISTRA JANA HUSA

Mládí a studia – Jan Hus se narodil v Husinci u Prachatic kolem roku 1370. Od r. 1390 studoval na pražské univerzitě, r. 1393 získal hodnost bakaláře a r. 1396 mu byl propůjčen titul mistra svobodných umění.

Univerzitní profesor a kazatel – V r. 1398 se stal univerzitním profesorem. V roce 1401 byl zvolen děkanem filozofické fakulty a později i rektorem univerzity. Jako rektor se postavil za větší podíl Čechů na řízení univerzity. V roce 1400 byl vysvěcen na kněze. Začal kázat v kostele sv. Michala v Praze. Od 14. března 1402 kázal v Betlémské kapli. Nechal se inspirovat myšlenkami anglického teologa Johna Wycliffa. Ve svých kázáních se držel biblického učení.

Kacíř a exulant – V roce 1411 tehdejší katolická církev Husa označila za kacíře, jeho učení za herezi a následně jej exkomunikovala. Papež zakázal Husovi kázat a vykonávat v Praze církevní obřady. Hus opustil Prahu a přesunul se na venkov, na Kozí Hrádek, později na hrad Krakovec.

Vězeň – Na jaře 1414 jej vyzval císař Zikmund, aby se ospravedlnil před koncilem, svolaným do Kostnice. Navzdory glejtu o osobní nedotknutelnosti, který obdržel od Zikmunda, byl Mistr Jan Hus zatčen a vyslýchán. Koncil ho obvinil z kacířství a zástupci církve žádali, aby odvolal své učení. Hus však trval na svém učení a odvolal se ke Kristu jako „nejvyššímu soudci".

Soud a upálení – Na kostnickém koncilu byl pak odsouzen jako kacíř a vydán světské moci k upálení. Stalo se tak 6. července roku 1415 v Kostnici. Když byla hranice zapálena, zpíval Jan Hus píseň plnou důvěry v Ježíše Krista a Pannu Marii.

Ospravedlnění – V roce 1999 prohlásil papež Jan Pavel II., že lituje kruté smrti Jana Husa a přiznal mu titul reformátora církve.

Státní svátek – 6. červenec – Den upálení Mistra Jana Husa byl v roce 2000 prohlášen státním svátkem České republiky.

Současná památka – V minulých dnech proběhla konference Katolické církve ve Vatikánu, kde byl Jan Hus prohlášen reformátorem církve. Konference se zúčastnili zástupci Československé církve husitské, jejíž patriarcha předal stříbrnou pamětní medaili k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa papeži Františkovi.

Pamětní medaile k výročí 600 let upálení Mistra Jana Husa s jeho podobiznou, která vychází z dobové rytiny

Z MODLITEB MISTRA JANA HUSA

Ó nejsladší Kriste, táhni nás slabé za sebou, poněvadž když ty nás nepotáhneš, nemůžeme tě následovat. Dej statečného ducha, aby byl pohotový, a je-li tělo mdlé, ať předchází, prostředkuje i následuje tvá milost, protože bez tebe nemůžeme nic činit, a dokonce ne pro tebe jít na ukrutnou smrt.

* * *

Dej ducha odhodlaného, srdce nebojácné, víru pravou, naději pevnou a lásku dokonalou, abychom za tebe nasadili nejtrpělivěji a s radostí svůj život.

CITÁTY MISTRA JANA HUSA

„Hledej pravdu, slyš pravdu,
uč se pravdě, miluj pravdu,
drž pravdu, braň pravdu až do smrti,
neboť pravda tě vysvobodí
od hříchu, od ďábla, od smrti duše
a konečně od smrti věčné, jež je
odloučení věčné od milosti Boží..."

* * *

„Také prosím, abyste se milovali,
dobrých násilím tlačiti nedali
a pravdy každému přáli."

* * *

„Bůh nižádnému nebude milosrdný,
jedině tomu, kdož bude milosrdný."

LITURGICKÁ ČTENÍ

16.neděle v mezidobí - 19.července 2015

1. ČTENÍ - Jer 23, 1-6
Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

„Běda pastýřům, kteří ničí a rozptylují stádo, které pasu" - praví Hospodin. Proto praví Hospodin, Bůh Izraele, o pastýřích, kteří pasou můj lid: „Vy jste rozptýlili mé stádo a rozehnali jste ho, nestarali jste se o ně; proto já se postarám o vás pro špatnost vašich skutků" - praví Hospodin. „Já shromáždím zbytky svého stáda ze všech zemí, kam jsem ho vyhnal, a přivedu je nazpět na jejich luhy, porostou a rozmnoží se. Vzbudím nad nimi pastýře, kteří je budou pást, nebudou se již bát ani strachovat, už se neztratí" - praví Hospodin. „Hle, blíží se dni - praví Hospodin - kdy vzbudím Davidovi spravedlivý výhonek, krále, který bude panovat moudře a konat právo a spravedlnost na zemi. Za jeho dnů dojde Juda spásy a Izrael bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budu nazývat: Hospodin je naše spravedlnost."

2. ČTENÍ - Ef 2, 13-18
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Protože jste nyní spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste kdysi byli vzdáleni, stali jste se blízkými Kristovou krví. Jen on je náš pokoj: obě dvě části židy i pohany spojil vjedno a zboural dělící přehradu, když na svém těle zrušil příčinu nepřátelství, která záležela v Zákoně s jeho příkazy a ustanoveními. Tak vytvořil ve své osobě z těchto dvou částí jediného nového člověka, a tím zjednal pokoj a křížem usmířil obě strany s Bohem v jednom těle, aby tak sám na sobě udělal konec onomu nepřátelství. A pak přišel a zvěstoval pokoj vám, kteří jste byli daleko, i těm, kteří byli blízko, neboť skrze něho máme my i vy přístup k Otci v jednom Duchu.

EVANGELIUM - Mk 6,30-34
Slova svatého evangelia podle Marka.

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někam na opuštěné místo a trochu si odpočiňte." Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas ani se najíst. Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi. Když Ježíš vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

17.neděle v mezidobí - 26.července 2015

1. ČTENÍ - 2 Král 4,42-44
Čtení z druhé knihy Královské.

Nějaký člověk přišel z Bál Šališa a přinesl v chlebníku Božímu muži Elizeovi chléb z prvotin, dvacet ječných chlebů a jídlo z rozdrcených čerstvých zrn. Elizeus řekl svému služebníku: „Dej to lidem, ať se najedí!" Služebník mu odpověděl: „Jak mám tohle dát stovce lidí?" Elizeus řekl: „Dej to lidem, ať se najedí, neboť tak praví Hospodin: Budou jíst, a ještě zbude." Dal jim to tedy, najedli se, a ještě zbylo podle Hospodinova slova.

2. ČTENÍ - Ef 4,1-6
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Povzbuzuji vás já, vězněný pro Pána: Žijte způsobem hodným toho povolání, které jste dostali. Buďte přitom všestranně pokorní, mírní a trpěliví; snášejte se navzájem v lásce a horlivě se snažte zachovávat jednotu ve smýšlení spojeni poutem pokoje. Jen jedno je ono tajemné tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všecky a je ve všech.

EVANGELIUM - Jan 6,1-15
Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš odešel na druhou stranu moře Galilejského neboli Tiberiadského. Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky. Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?" To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat. Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo." Jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra, mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co je to pro tolik lidí?" Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!" Bylo pak na tom místě mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!" Sebrali je tedy, a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů. Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!" Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám.

18.neděle v mezidobí - 2.srpna 2015

1. ČTENÍ - Ex 16, 2-4. 12-15
Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Celé společenství synů Izraele reptalo na poušti proti Mojžíšovi a Árónovi. Synové Izraele jim řekli: „Kéž bychom zemřeli Hospodinovou rukou v egyptské zemi, když jsme seděli u hrnců masa a jedli chléb dosyta. Vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste umořili celé shromáždění hladem!" Hospodin řekl Mojžíšovi: „Hle, jako déšť vám sešlu chléb z nebe. Lidé vyjdou a každý den si nasbírají dávku na den. Chci je zkoušet, zda půjdou v mém zákoně, nebo ne. Slyšel jsem reptání synů Izraele. Řekni jim toto: K večeru budete jíst maso a zrána se nasytíte chlebem. Poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh." Když nastal večer, přilétly křepelky a pokryly celý tábor. Zrána padla rosa na tábor kolem dokola. Pokrývka z rosy se rozplynula, a hle - na povrchu pouště bylo cosi drobného, šupinatého, jemného jako jíní na zemi. Když to synové Izraele viděli, ptali se navzájem: „Co je to?" - neboť nevěděli, co to je. Mojžíš jim řekl: „To je chléb, který vám Hospodin dává k jídlu."

2. ČTENÍ - Ef 4, 17. 20-24
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Říkám vám a zapřísahám vás ve jménu Páně: Nežijte už tak, jak žijí pohané! Jejich smýšlení je neplodné. Takhle jste se tomu přece o Kristu neučili! Vy jste přece o něm slyšeli a jako křesťané jste byli poučeni podle pravdy, která je v Ježíšovi, že máte odložit starého člověka s dřívějšími způsoby života, který je chtivý rozkoší a žene se do zkázy. Stále si obnovujte mysl po její duchov-

ní stránce a oblečte člověka nového, který je stvořen podle Božího vzoru jako skutečně spravedlivý a svatý.

EVANGELIUM - Jan 6,24-35
Slova svatého evangelia podle Jana.

Když zástup viděl, že ani Ježíš, ani jeho učedníci nejsou na břehu, nasedali do člunů, přijeli do Kafarnaa a hledali Ježíše. Když ho našli na druhé straně moře, zeptali se ho: „Mistře, kdy jsi sem přijel?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale že jste se dosyta najedli z těch chlebů. Neusilujte o pokrm, který pomíjí, ale o pokrm, který zůstává k věčnému životu; ten vám dá Syn člověka. Otec, Bůh, ho osvědčil svou pečetí.“ Zeptali se ho: „Co máme dělat, abychom konali skutky Boží?“ Ježíš jim odpověděl: „To je skutek Boží, abyste věřili v toho, koho on poslal.“ Řekli mu: „Jaké tedy ty děláš znamení, abychom ho viděli a uvěřili ti? Co konáš? Naši předkové jedli na poušti manu, jak je psáno: 'Chléb z nebe jim dal jíst.'“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Chléb z nebe vám nedal Mojžíš, ale pravý chléb z nebe vám dává můj Otec; neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“ Prosili ho tedy: „Pane, dávej nám ten chléb pořád.“ Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit.“

19.neděle v mezidobí - 9.srpna 2015

1. ČTENÍ - 1 Král 19, 4-8
Čtení z první knihy Královské.

Eliáš šel na poušť asi den cesty. Šel si sednout pod jednu kručinku, přál si smrt a zvolal: „Už je toho dost, Hospodine, vezmi si můj život, neboť nejsem lepší než moji otcové!“ Lehl si a pod tou kručinkou usnul. Tu se ho dotkl anděl a řekl mu: „Vstaň, jez!“ Podíval se, a hle - u jeho hlavy chléb upečený na rozžhaveném kameni a džbán vody. Najedl se a napil a znovu usnul. Hospodinův anděl se vrátil podruhé, dotkl se ho a řekl: „Vstaň a najez se, neboť cesta by pro tebe byla příliš dlouhá.“ Vstal, najedl se a napil a šel v síle toho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorebu.

2. ČTENÍ - Ef 4, 30 - 5, 2
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Nezarmucujte svatého Božího Ducha, který vám vtiskl svou pečeť pro den vykoupení. Daleko ať je od vás každá zahořklost, prchlivost, hněv, hádání, nactiutrhání a všechny druhy špatnosti. Spíše buďte k sobě navzájem dobří, milosrdní a jeden druhému odpouštějte, jak i Bůh odpustil vám pro Kristovy zásluhy. Ano, napodobujte Boha jako jeho milované děti a žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a zcela vydal sebe za nás jako dar v oběť, vůni Bohu velmi příjemnou.

EVANGELIUM - Jan 6, 41-51
Slova svatého evangelia podle Jana.

Židé reptali proti Ježíšovi, že řekl: „Já jsem chléb, který sestoupil z nebe.“ Namítali: „Copak to není Ježíš, syn Josefův? Známe přece jeho otce i matku. Jak tedy může tvrdit: 'Sestoupil jsem z nebe'?“ Ježíš jim odpověděl: „Přestaňte mezi sebou reptat! Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. Stojí psáno v Prorocích: 'Všichni budou vyučeni od Boha.' Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od Boha, viděl Otce. Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný. Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“

Nanebevzetí Panny Marie - 15.srpna 2015

1. ČTENÍ - Zj 11,19a; 12,1.3-6a. l0ab
Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho úmluvy. Pak se objevilo na nebi veliké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy. Potom se objevilo na nebi další znamení: veliký ohnivě rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy a na každé hlavě měl čelenku. Ocasem smetl třetinu hvězd z nebe a svrhl je na zem. Ten drak se postavil před ženu, která měla rodit, aby pohltil její dítě, jakmile ho porodí. A porodila syna, chlapce, toho, který má vládnout všem národům železným prutem. Avšak její dítě bylo uchváceno do nebe k Bohu, k jeho trůnu. Žena pak uprchla na poušť, kde měla místo připravené od Boha. Tu jsem uslyšel hlasité volání v nebi: „Od nynějška patří vítězství, moc a královská vláda našemu Bohu a panování jeho Pomazanému.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 15,20-27a
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Kristus vstal z mrtvých, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří: na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu Otci a až zlomí vládu všech možných knížat, mocností a sil. On totiž musí kralovat, 'dokud mu Bůh nepoloží všechny jeho nepřátele k nohám'. Jako poslední nepřítel pak bude zničena smrt. 'Všechno' totiž Bůh 'podřídil pod jeho nohy'.

EVANGELIUM - Lk 1,39-56
Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“ Maria řekla: „Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici. Od této chvíle mě budou blahoslavit všechna pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Mocné zasáhl svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně. Mocné sesadil z trůnu a ponížené povýšil, hladové nasytil dobrými věcmi a bohaté propustil s prázdnou. Ujal se svého služebníka Izraele, pamatoval na své milosrdenství, jak slíbil našim předkům, Abrahámovi a jeho potomkům navěky. Maria zůstala u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. června 2015

Politické události

Zeman jmenoval novou ministryni školství a ocenil Chládkův gejzír

Prezident Miloš Zeman jmenoval ve středu 17.června do funkce ministryně školství Kateřinu Valachovou, nahradila bývalého ministra Marcela Chládka. „Jsem velmi rád paní ministryně, že jsme se dohodli na základním úkolu vašeho rezortu a sice podpoře technického školství na všech třech stupních," řekl Zeman při jmenování Valachové. Ta pak převzala na Pražském hradě jmenovací dekret z rukou prezidenta. Stala se tak třetí ženou ve vládě Bohuslava Sobotky. „Budu velmi ráda, pokud se mi podaří - samozřejmě s týmem, na který spoléhám - vybudovat ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako ministerstvo budoucnosti. Těším se, že podpořím pedagogické i nepedagogické pracovníky v nelehkém úkolu kvalitního vzdělávání našich dětí," řekla. Chce se zaměřit na to, aby ministerstvo garantovalo vzdělávání, které zajistí, že Česká republika bude v budoucnu konkurenceschopná. Předseda vlády Bohuslav Sobotka odpoledne na ministerstvu popřál Valachové hodně štěstí. „Znám ji jako člověka, který dokáže pracovat velmi intenzivně. Pevně věřím, že se jí bude dařit," uvedl. Ministryně má podle něj dokončit změny ve financování regionálního školství i novelu zákona o vysokých školách, zajistit čerpání evropských fondů či peníze na inkluzi. Zlepšit má také financování českého sportu. „Beru to jako úkolovník. Doufám, že se mi podaří tyto úkoly postupně odškrtávat," reagovala ministryně. Za aktuální prioritu považuje sestavit rozpočet resortu na příští rok. „Ministr financí mě od rána uhání, že věc hoří. Už odpoledne jsem připravena se mu věnovat," podotkla Valachová.

Zeman odvolal bývalého ministra Chládka na premiérův návrh 5. června. Chládek musel skončit v souvislosti s šikanou zaměstnanců, o které informovala MF DNES a kterou exministr popírá. „Marcel Chládek byl někdy považován za gejzír nápadů a vždy dávám přednost gejzíru před vyschlým pramenem, takže bych mu chtěl za jeho práci poděkovat," ocenil jej Zeman.

Na jménu osmatřicetileté Valachové se jednoznačně shodlo grémium ČSSD. Před nástupem do rezortu školství pracovala jako náměstkyně ministra Jiřího Dienstbiera, jenž má na starosti legislativu a lidská práva. Pracovala také jako právnička na brněnském magistrátu, pak v analytickém a právním odboru ombudsmana, načež působila v legislativním odboru Senátu. Specializovala se na ústavní a správní právo. Letos byla členkou komise pro výběr náměstka pro státní službu, jako náměstkyně se podílela na přípravě služebního zákona.

Na dům Stropnického někdo hodil zápalné lahve

Čtyři zápalné lahve v neděli ráno 7.června zasáhly dům ministra obrany Martina Stropnického. Ministr nebyl doma, zatímco někteří členové jeho rodiny ano. Nikomu se nic nestalo. Útok se stal zhruba ve čtyři hodiny ráno. „V domě byla babička, syn a synovec. Někdo to asi hodil přes plot. Byly to čtyři velké rány, protože se nejspíš trefili do zdi domu, částečně do okna. Syn říkal, že rány šly rychle za sebou," popsal zprostředkovaně nedělní útok Stropnický. Ministr byl v době útoku na chatě s částí rodiny, domů přijel asi až v šest hodin odpoledne. „Byly tam zbytky střepů a hrdla lahví. Samozřejmě nás to nemile překvapilo. Nebylo evidentní, co to je, protože pachově to nebylo nijak výrazné, střepy nebyly mastné," popsal Stropnický a dodal, že ani nevěděl, zda na střepy může sahat. Zbytky lahví podle něj byly v přízemí i na balkoně v prvním patře, kde jsou dětské pokoje. „Samozřejmě musím počítat se vším, ale v okamžiku, kdy to ohrožuje moji rodinu a děti, tak to považuji za něco mimořádně nepřijatelného a zbabělého. Nemůžu to brát na lehkou váhu a věřím, že se to prošetří," uvedl Stropnický. Při nedělním útoku na dům ministra obrany nebyl nikdo zraněn. Jedna ze čtyř lahví se při dopadu nerozbila, podle chemického rozboru v ní byla hořlavá směs. Kriminalisté případ vyšetřují jako pokus o obecné ohrožení. V okolí ministra jsou nyní zvýšena bezpečnostní opatření. Podle informací Práva Stropnický dostával v poslední době anonymní výhrůžné dopisy. Policie se na přelomu roku zabývala také podezřelou zásilkou určenou ministrovi financí a šéfovi hnutí ANO Andreji Babišovi. Přišla mu ze Slovinska na jeho domácí adresu a obsahovala smrtelnou dávku jedu. Podezřelého Itala policie ve Slovinsku v prosinci zadržela. Několik dní předtím přišla na ministerstvo vnitra Milana Chovance (ČSSD) obálka s kyanidem. Vláda tehdy kvůli zásilkám přijala další bezpečnostní opatření, nezveřejnila je. Další zásilky doručené na Hrad a do televize Prima toxické nebyly.

Velký pátek jako nový svátek získal jasnou podporu vlády

Vláda České republiky podpořila Velký pátek jako nový svátek, a protože má zákon drtivou podporu ve Sněmovně, je hodně pravděpodobné, že Velký pátek bude svátkem již příští rok o Velikonocích. Pro nebyli jen dva ministři za ČSSD - Jan Mládek a Jiří Dienstbier. Návrh zákona podepsalo devadesát poslanců včetně premiéra Bohuslava Sobotky. Předkladatelé zákona argumentují, že Velký pátek připomínající ukřižování Ježíše Krista, je svátkem v řadě evropských států. Patří mezi ně například Slovensko, Rakousko, Německo a skandinávské země. „Vláda schválila návrh, aby byl Velký patek státním svátkem. Chce se mi říci, konečně," napsal na svém Facebooku ministr zemědělství Marian Jurečka z KDU-ČSL. Podle šéfa strany, vicepremiéra Pavla Bělobrádka bude Velký pátek státem uznaný svátek. „Lidé si nebudou muset brát dovolenou ani kvůli dětem a jejich prázdninám, ani z náboženských důvodů. Pocítí to samozřejmě zaměstnavatelé," uvedl Bělobrádek. Současný český kalendář obsahuje 13 svátků, přičemž dva z nich připadají na shodný den. Dnů pracovního klidu je tedy dvanáct.

Důchodci mají ještě letos jednorázově dostat 600 korun

Ještě před koncem roku se penzisté mohou těšit na to, že dostanou od státu jednorázově šest set korun na přilepšenou ke své penzi. S návrhem, který zveřejnil premiér Bohuslav Sobotka z ČSSD, souhlasí ministr financí a šéf ANO Andrej Babiš. Řekl iDNES.cz, že se na tom již vládní špičky domluvily na předsednictvu vlády. „V případě, že ANO a KDU-ČSL přijetí zákona o vyšší valorizaci penzí ve výši 200 korun ve vládě zablokují, navrhuje ČSSD, aby byla důchodcům jako alternativa poskytnuta jednorázová kompenzace v rámci výplaty důchodu už v prosinci roku 2015. Tato kompenzace by měla být vyplacena všem důchodcům v podobě paušální částky alespoň okolo 600 korun," uvedl Sobotka. Babiš to označil za správné řešení. „Je to kompromis, je to spravedlivější, protože se jedná o jednorázovou částku. A hlavně to nezatíží rozpočty dlouhodobě, ale jednorázově, jen v roce 2015," řekl iDNES.cz Babiš. Celkově jde podle něj o 1,7 miliardy korun, polovinu částky, kterou chtěla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová, aby se důchodcům příští rok zvýšily penze o 205 korun měsíčně. Je to také více, než vyplývá ze zákona, podle nějž se růst penzí stanovuje. „Jsem příznivcem toho, aby se valorizovalo podle zákona, plus ještě přidat pro seniory bonus tak, aby dostali nějaké peníze navíc. V podstatě by se jednalo o jednorázovou částku," uvedl i Pavel Bělobrádek, předseda KDU-ČSL. Babiš iDNES.cz řekl, že se na tom vládní špičky shodly na předsednictvu vlády a Sobotka to nyní zveřejnil. „Na předsednictvu vlády jsem to navrhl jako kompromis s tím, že to ministerstvo práce spočítá. Že by byla shoda na něčem jiném, než že je to varianta, kterou MPSV zpracuje, nezaznělo. Jsem rád, že se k tomu přihlásili," uvedl Bělobrádek. „ČSSD je nadále přesvědčena o tom, že nejlepším řešením pro seniory by byla vyšší valorizace penzí v roce 2016 tak, jak ji navrhla ministryně Marksová a pokusí se o tom na jednání koaliční rady přesvědčit i koaliční partnery," uvedl také předseda vlády. Jenže to je přes ANO neprůchozí. Babiš se proti tomu v pondělí postavil, pak ale připustil, že by nějaké peníze navíc oproti platnému zákonu důchodci mohli dostat. „Pokud by rozpočet pro tento rok dopadl lépe, než je plánovaný, tak bychom to mohli řešit v rámci roku 2015, ne 2016," řekl Babiš. Penze se podle zákona nyní každý rok zvyšují o inflaci a třetinu růstu průměrných mezd. To bude znamenat měsíční růst penzí v příštím roce, který je pro politické strany důležitý, protože je volební, asi o stovku měsíčně. A stát to bude 3,5 miliardy korun. Podle původního návrhu Marksové by za vyšší penze stát příští rok utratil dokonce 6,9 miliardy.

Portýři vynesli turistům z nového metra už 30 tisíc kufrů, zájem trvá

Portýři, kteří kvůli chybějícímu eskalátoru při výstupu z metra na Veleslavíně pomáhají turistům mířícím na letiště s objemnými zavazadly, vynesli už tisíce kufrů. Služba přitom byla spuštěna v dubnu. Podle mluvčí pražského letiště zájem o ni neklesá, letiště rovněž eviduje mnoho žádostí o brigádu. Letiště přitom bezplatnou službu nosičů spustilo teprve 7. dubna, tedy den po otevření čtyř nových stanic metra linky A. Právě z Veleslavína od té doby míří autobusem číslo 119 na ruzyňské letiště nejvíce turistů a ti si servis pochvalují. „Odezva od zákazníků je hodně pozitivní. Velmi nás překvapila," řekla iDNES.cz mluvčí pražského letiště Marika Janoušková. Zatímco směny nosičů zpočátku pracovaly od ranních 5 hodin do 22 večer, po několika týdnech jim byla kvůli nižší přepravní poptávce pracovní doba upravena od 7 do 19. Během dvanáctihodinové směny se tak nyní střídají čtyři nosiči - pracují zde ve dvojicích. A rozhodně se nenudí. „Týdně vynesou a snesou přibližně dva a půl tisíce těžkých zavazadel," dodává mluvčí. Za necelých dvanáct týdnů fungování služby tak přenesli na 30 tisíc kufrů. Už dávno neplatí, že portýři tahají kufry po schodech pouze z vestibulu směrem k nástupní zastávce autobusu. Nosí je i opačným směrem od výstupní zastávky. „Jejich nabídka mě příjemně překvapila," řekla v pátek ráno jedna z turistek mířících k metru. Službu, kterou letiště zavedlo kvůli absenci eskalátorů, vyvolala zájem i zahraničních médií. Pro letiště je ale výbornou reklamou. „Zpočátku jsme se báli, že lidé budou mít obavy svěřit kufr někomu cizímu, kdo stojí u schodů. Ale tyto obavy se nepotvrdily," pokračovala Janoušková. Lidé si na portýry, kteří tu pracují v reflexní vestě se svou jmenovkou a fotografií, velmi rychle zvykli. A občas se stane, že svého „poslíčka" chtějí odměnit. „Nosiči si však nic nesmějí vzít. Dokonce jsme je sami testovali," uvedla mluvčí. S blížícími se prázdninami se letiště musí vypořádat s dalším fenoménem. Coby portýr chce totiž pracovat, alespoň formou brigády, spousta lidí. „Hlásí se opravdu hodně zájemců. Nečekali jsme takový zájem. Jenže naprostá většina veřejnosti netuší, že my si službu objednáváme u externí agentury, takže nám své žádosti posílají přímo na letiště. My je pak přeposíláme," usmála se mluvčí. Smlouvu na provozování služby má letiště zatím do konce roku. Poté službu vyhodnotí a rozhodne se, zda v ní bude pokračovat. Výstup po schodech by ale i tak mohl za několik měsíců být minulostí. Město už v květnu informovalo, že schody by mohl nahradit nový eskalátor, nebo pás na zavazadla, eventuelně výtah. Instalace pásu by město vyšla na tři miliony korun, jeho výstavba by trvala osm měsíců. Nový výtah by vyšel na 8 milionů a devět měsíců, eskalátory by se pak budovaly stejnou dobu jako výtah, vyšly by ale na 15 milionů korun.

Ekonomika

Nízké úroky i kurz koruny držíme dál, oznámila centrální banka

Česká národní banka (ČNB) bude nadále korunu udržovat poblíž 27 korun za euro. Zároveň nechala úrokové sazby na historických minimech. Základní úroková sazba činí 0,05 procenta. Bankovní rada na svém jednání 24.června zopakovala, že závazek ohledně kurzu koruny považuje za jednostranný. To znamená, že ČNB bude bránit posílení koruny pod 27 korun za euro pomocí intervencí, tedy prodejem korun a nákupem cizích měn. „S ohledem na aktuální silné

úrovně koruny vůči euru roste pravděpodobnost určité formy slovní intervence proti koruně za účelem jejího oslabení," míní ekonom Raiffeisenbank Michal Brožka. Při oslabení koruny nad 27 korun za euro ČNB nechá kurz pohybovat podle nabídky a poptávky na devizovém trhu. „Otázka je, kdy a jak ČNB intervence ukončí. Ekonomika se odlepila ode dna, roste poměrně silně. Stejně tak se zvýšila i inflace. Pokud se v následujících měsících prokáže postupný růst cen, bude načase začít uvažovat o tom, kdy dojde k ústupu od stimulace ekonomiky a jak konkrétně bude vypadat. Přesto to není otázka ještě letošního roku. Inflace musí být tažená i poptávkou, aby ČNB ustoupila od úpravy měnového kurzu," komentoval situaci analytik Home Creditu Michal Kozub. Devizové intervence spustila ČNB v listopadu 2013 kvůli obavě z poklesu cen. Na trhu centrální banka tehdy působila jen několik dnů a nakoupila devizy v hodnotě zhruba 200 miliard korun, tedy asi sedm miliard eur. Následně kurz nad 27 korunami za euro držel trh. Bankovní rada již dříve oznámila, že neukončí režim devizových intervencí dříve než ve druhém pololetí 2016.

Novou srdeční pumpu dostalo už deset Čechů. Je to zázrak, děkuje pacient

Už deset lidí dostalo v Česku za necelý rok novou srdeční pumpu. Díky přístroji se jejich zdravotní stav i kvalita života zlepšily a mají šanci na dlouhodobé přežití, řekl v úterý 9.června novinářům přednosta kardiocentra IKEM Jan Pirk. Lékaři chtějí prosadit, aby pojišťovny drahý přístroj hradily i pacientům bez možnosti transplantace. Oproti starším přístrojům je srdeční pumpa HeartMate III. pro pacienty komfortnější a snadněji implantovatelná. Z těla vede jen napájecí kabel, výdrž baterie je delší. Dává se na srdce, nevytváří se podkožní kapsa, u níž je riziko infekce. Unikátní je plně magnetické zavěšení turbíny čerpadla. Průměrný věk pacientů, kteří přístroj v klinické studii dostali, je 69 let a z 80 procent to jsou muži, které častěji postihuje srdeční selhání. Jednasedmdesátiletý Karel Velechovský z Prahy dostal srdeční pumpu před rokem. „Byl jsem 19 let po infarktu, srdce řeklo dost, nemohl jsem dýchat, špatně jsem chodil, veškeré vnitřní orgány, které byly vyživovány krví, postupně odcházely. Zhubl jsem 15 kilo. Přístroj mi ne za pět minut dvanáct, ale ve dvanáct zachránil život a ještě mi ho prodloužil. Byl to zázrak, bezvadně to pomohlo," řekl. Stejně jako ostatní pacienti s dlouhodobou podporou musí neustále nosit dvouapůlkilovou brašnu s baterií, takže se například nemůže koupat. Zdraví se mu výrazně zlepšilo, kondice se mu vrací, chodí na procházky a začíná znovu jezdit autem. Zdravotní pojišťovny hradí mechanickou srdeční podporu jen při čekání na transplantaci. Institut klinické a experimentální medicíny (IKEM), který se podílel na vývoji přístroje, chce podle ředitele Aleše Hermana vyjednat úhradu i pro ty nemocné, kteří potřebují přístroj trvale. Dosud v IKEM dostalo přístroj 250 pacientů, z nich deset má nový typ pro dlouhodobou podporu. Pumpa stojí přes dva miliony korun, s řídicí jednotkou je to 2,5 milionu, s úhradou operace a dlouhodobého pobytu na lůžku přesáhne částka tři miliony korun, upřesnil Herman. „Na západ od nás je forma využití levostranné srdeční podpory běžná. Důvodem omezení v Česku je absence úhrady pro pacienty bez výhledu transplantace. To bychom rádi změnili. I ti, kteří jsou pro vyšší věk nebo prodělanou rakovinu nevhodní pro transplantaci, by měli dostat šanci na kvalitní život," řekl Pirk. Tato léčba by podle předsedy České kardiologické společnosti profesora Miloše Táborského ročně mohla pomoci 40 lidem. „Je důležité, aby zůstala vyhrazena dvěma centrům, IKEMu a brněnskému Centru kardiovaskulární a transplantační chirurgie, která mají největší zkušenosti s výběrem vhodných kandidátů," zdůraznil. Jako první v Česku dostal tuto srdeční pumpu loni v létě třiasedmdesátiletý pacient. Česká republika je mezi prvními zeměmi na světě, kde byla tato srdeční pumpa využita v léčbě.

Unikátní 3D pero mladého Čecha si jde na Kickstarteru pro miliony

Na serveru Kickstarter odstartovala kampaň, v níž chce miliony korun získat čtyřiadvacetiletý David Paškevič. Ten je vynálezcem pera 3DSimo a šéfem stejnojmenné firmy. Vybrané peníze chce použít k nastartování velkovýroby nového modelu svého pera. Paškevič se od pěti let zabýval modelářstvím, už kolem roku 2003 k tomu přibyl zájem o nastupující technologii 3D tisku. Okolo 3D tiskáren si potom hledal i své první pracovní úvazky a zároveň si při jejich používání začal všímat nedokonalostí. Ve dvaadvaceti letech coby student ČVUT doma v pokojíčku sestrojil přístroj, který vnímal jako vhodný doplněk k celému nastupujícímu oboru – 3D pero. Tedy pero, které dovede hmotou trojrozměrně „kreslit do vzduchu". Od chvíle, kdy dal doma dohromady prototyp, uplynuly dva roky. Nyní už Paškevič nestuduje, a ve firmě 3DSimo drží největší podíl. Do společnosti, pro kterou pracuje devět lidí, nedávno vstoupil investor Rockaway Capital. Teď má před sebou Paškevič další milník. V úterý 16.června zahájil crowdfundingovou kampaň, díky které chce uvést na trh druhou generaci svého přístroje. Oficiálně si řekne od příznivců o 60 tisíc dolarů (v přepočtu 1,4 milionu korun), ale cíle má vyšší. „Doufáme alespoň v půl milionu dolarů. Peníze bychom použili k nastartování velkovýroby," popisuje své plány. Crowdfunding je nejen mezi začínajícími společnostmi oblíbený způsob, jak přijít k počátečnímu kapitálu. Funguje tak, že na speciálních webech mohou zájemci posílat peníze na projekty, které je zaujmou. Nejde však o sbírku nebo charitu. Za odeslanou částku každý „dárce" vždy něco obdrží. Počínaje symbolickým děkovným e-mailem až po luxusnější verze samotných produktů. U vyvíjených technologických hraček to tak funguje v podstatě jako předprodej dosud nevyráběných přístrojů. Tudy chce jít i Paškevič, předobjednat nové pero půjde od 79 dolarů. Třikrát už si koneckonců 3DSimo crowdfundingem pomohlo při vývoji první verze. Ze serveru Indiegogo získalo dohromady přes 30 tisíc dolarů, které mu pomohly nastartovat velkovýrobu. Nyní se o to samé pokusí s novým modelem na největší platformě pro komunitní financování Kick-

starter. Pokud vše půjde podle plánů a ke konci července kampaň skončí úspěchem, chce 3DSimo do půl roku dodat předplatitelům nové modely. Vyrábět by se měly, stejně jako ty původní, v továrně OCZ Vrchlabí. Z ní k českým i zahraničním zákazníkům už doputovalo téměř čtyři tisíce kusů první verze 3DSima. Pět z nich používají i na jablonecké střední umělecko-průmyslové škole. Kromě tvorby a úpravy 3D modelů využívají pero i šperkaři, protože dovede pracovat i s materiály napodobujícími kov či dřevo. Nový model díky měnitelným nástavcům dovede pájet, vypalovat do dřeva a kůže a pomocí odporového drátu také řezat. Paškevič chce do roka od začátku výroby prodat deset až dvacet tisíc kusů. Mířit chce hlavně na modeláře, kreativce, architekty nebo školy a kroužky, kde se mu dařilo udávat i první verzi pera.

Kurzovní lístek

30. 6. 2015 (střed)

EUR, 1 .....27.245
Kanada, 1 .....19.686
USA, 1 .....24.347

Kultura

Zemřel dramatik Josef Topol. Bylo mu 80 let

Josef Topol, jeden z nejvýznamnějších českých dramatiků moderní doby, zemřel v pondělí 15.června ve věku 80 let. Počítal se mezi takzvanou generaci Šestatřicátníků (přestože se narodil už v roce 1935), společně s takovými osobnostmi jako Václav Havel, Jiří Paukert-Kuběna, Viola Fischerová nebo Věra Linhartová. Divadelní kariéru zahájil v 50. letech po boku E. F. Buriana. Zprvu byl archivářem a lektorem, později dramaturgem. V této roli spoluzakládal roku 1965 s Otomarem Krejčou, Karlem Krausem a dalšími legendární Divadlo Za branou, které bylo v souvislosti s tzv. normalizací v roce 1972 z politických důvodů zakázáno. Josef Topol nejprve časopisecky publikoval poezii a divadelní studie, následně dramata. Ta nejsilnější a nejznámější se začala objevovat od první poloviny 60.let: Konec masopustu, Kočka na kolejích, Slavík k večeři či Hodina lásky. Po zákazu hry Dvě noci s dívkou ztratil možnost publikovat a jeho hry nesměly být v divadlech hrány. Josef Topol pracoval v nekvalifikovaných a po podpisu Charty 77 v dělnických zaměstnáních. Průběžně nicméně dále psal, jedna z jeho nejvýznamnějších her Sbohem Sokrate! je z roku 1976, poslední, Hlasy ptáků, napsal roku 1988. „Nezakotvené, tápající a pochybující postavy Topolových her se zpravidla ocitají pod tlakem mezních situací, které vychylují vnější skutečnost do nápadnější podoby, přibližující podstatu jevů. Nezadržitelné plynutí života k smrti a lásky k nelásce je v Topolově dramatice spojeno se silně akcentovaným motivem času," charakterizuje Topolův autorský rukopis Slovník české literatury. Kromě vlastní autorské tvorby byl Josef Topol činný i jako překladatel. V 60. letech převedl do češtiny tři slavné hry A. P. Čechova Racek, Tři sestry a Ivanov a přeložil i Shakespearova Romea a Julii. V 80. letech pro samizdat přeložil povídky Isaaka Bashevise Singera. V roce 1997 vyšla Topolova básnická tvorba v souborném vydání s názvem Básně. Loni vydalo nakladatelství Torst jeho eseje, úvahy o divadle, umění a fotografii, vzpomínky a rozhovory v souboru O čem básník ví. Josef Topol je nositelem literární Ceny Karla Čapka a zvláštní ceny Kolegia pro udělování cen Thálie za mimořádný přínos českému divadelnímu umění. V roce 1998 mu prezident Václav Havel udělil medaili Za zásluhy. Josef Topol byl otcem dvou synů, významných osobností kultury tzv. druhé generace undergroundu: starší Jáchym je spisovatel, mladší Filip, hudebník a frontman skupiny Psí vojáci, zemřel před dvěma lety.

Smetanova Litomyšl uvedla operu Noc plná světla

57.ročník Mezinárodního hudebního festivalu Smetanova Litomyšl ve čtvrtek 11. června slavnostně zahájil ministr kultury Daniel Herman. Začal tak maratón 37 pořadů, které se během pětadvaceti dnů uskuteční v Litomyšli, ale také ve Svitavách a v Nových Hradech. Dramaturgie zahrnuje široké spektrum pořadů, nemá jednotící téma, ale zdobí ji největší a nebývalý počet premiér. „Příprava trvala přibližně dva roky, během nichž jsme se s některými umělci dohodli, že festivalovému publiku představí první provedení svých skladeb a projektů," řekl umělecký ředitel festivalu a dramaturg Vojtěch Stříteský. „Tak nás například Jaroslav Tůma oslovil s ideou inscenovat v obnoveném piaristickém chrámu premiéru hudebně-tanečního představení Vyvolený či nám Jaroslav Krček nabídl možnost prvního provedení kantáty Krédo mistra Jana k připomenutí 600. výročí Husova upálení. S režisérkou Magdalenou Švecovou jsme vyjednali českou premiéru Rameauova Pygmaliona a s Kateřinou Chrobokovou první kompletní provedení projektu KATT: Inside the Apple i premiéru její skladby Veni Sancte Spiritus." Ale to není vše, několik původních pořadů pochází z vlastní, autorské dílny: nedožité osmdesátiny Luboše Fišera připomene hudebně-obrazová báseň Sinfonia Fišeriana I., Hana Maciuchová provede s Ivem Kahánkem pořad Sandová, Chopin a ti druzí... Speciálně pro mládež je připraven interaktivní koncert Hudební zeměkoule. Patrně největším počinem však je česká premiéra vokální symfonie Johna Debneyho The Passion of the Christ Symphony. Festival potrvá až do 5. července.

V úterý 16.června byla na festivalu uvedena opera Noc plná světla od hudebního skladatele Zdeňka Pololánika. Libreto opery o naději, lásce a síle oběti podle námětu Paula Claudela připravil Mons. Josef Hrdlička, světící biskup olomoucký. Světová premiéra v Moravském divadle v Olomouci se konala teprve před dvěma lety 28. 6. 2013. Autor hudby Zdeněk Pololáník letos na podzim oslaví svoje 80. narozeniny. Dílo provedl Soubor opery MD Olomouc v režii Michaela Taranta pod taktovkou dirigenta Petra Šumníka. Před samotným představením se uskutečnil ve 20 hodin k pořadu lektorský úvod v zámecké jízdárně. Opera pak zazněla od 21 hodin na nádvoří Litomyšlského zámku.

* * *

V době redakčních prázdnin Caroliny – zpravodajského serveru studentů žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze, odkud pravidelně přebíráme zprávy pro Hlasy národa, je toto zpavodajství připraveno podle serveru:
http://zpravy.idnes.cz/

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Papež František při návštěvě Sarajeva vyzval k míru

Svatý otec navštívil 6. června 2015 Sarajevo jako posel míru, setkal se s politickými a náboženskými představiteli a povzbudil místní církev, která žije v multietnickém prostředí poznamenaném válečným konfliktem.

Papež František při mši v Sarajevu řekl, že ve světě "cítí ovzduší války" a v této souvislosti odsoudil ty, kteří toto klima úmyslně udržují. Jeho bohoslužby na olympijském stadionu v bosenské metropoli se zúčastnilo na 65.000 lidí.

Nejvyšší představitel římskokatolické církve přiletěl ráno do Sarajeva na jednodenní návštěvu. Za její hlavní cíl označil povzbudit k usmíření tři hlavní znesvářené národnosti země, katolické Chorvaty, pravoslavné Srby a muslimské Bosňáky, mezi kterými 20 let po válce stále panuje silná nedůvěra.

"Je to svým způsobem třetí světová válka podávaná po kouskách a v kontextu globální komunikace je zde cítit klima války," řekl papež během mše. *"Je to klima, které vyvolávají a záměrně podněcují zejména ti, kteří si přejí střet mezi různými kulturami a civilizacemi, a také ti, kteří s válkami spekulují, aby vydělali na prodeji zbraní,"* dodal.

Avšak válka, upozornil dále František, je také destrukce, mnoho zničených životů. *"Vy to víte velmi dobře, neboť jste to tady skutečně zažili: jaké utrpení, jaké pustošení, jaká bolest!,"* řekl. Válka, která v letech 1992 až 1995 v Bosně provázela rozpad bývalé Jugoslávie, si vyžádala životy na 100.000 lidí a tisíce dalších jsou dosud nezvěstní. Polovina populace byla etnickými čistkami donucena opustit domovy.

Při setkání s vedením země, tříčlenným předsednictvem Bosny a Hercegoviny, které se uskutečnilo před mší, František vyzval Bosňany, aby odmítli "barbarství" těch, kteří pokračují ve vyvolávání rozporů, jež mají být "záminkou pro další nepopsatelné násilí". Nabádal, aby lidé trpělivostí a důvěřivým dialogem pokračovali v práci ve prospěch míru a soužití.

Po mši na olympijském stadionu papež v sarajevské katedrále vyslechl několik svědectví o zabíjení a mučení za války v 90. letech, včetně tragického příběhu řádové sestry unesené v roce 1993.

"Jsou to vzpomínky vašich lidí a lidé bez vzpomínek nemají žádnou budoucnost," řekl papež shromážděným duchovním. "Své dějiny nezapomeňte, ale kvůli míru, nikoli kvůli pomstě," dodal. Před jedním knězem, který za války trpěl, se papež uklonil a požádal ho o požehnání.

Podle bosenských médií obyvatelé převážně muslimského Sarajeva papeže při každé příležitosti nadšeně zdravili. Kolonu vozidel s papežským doprovodem, která projížděla městem, lemovaly tisíce lidí. Dřevěný trůn, na němž hlava římskokatolické církve seděla při mši, vyrobili muslimští řezbáři.

Papež před cestou do Bosny prohlásil, že chce podpořit náboženské a etnické usmíření, ale zároveň povzbudit místní římskokatolickou komunitu. K ní se dnes v Bosně a Hercegovině hlásí 15 procent lidí, zatímco před válkou to bylo 17 procent. Muslimští Bosňáci tvoří podle vatikánských statistik 40 procent bosenské populace a pravoslavní Srbové 31 procent.

Během sobotního odpoledne program Svatého otec pokračoval návštěvou sarajevské katedrály, kde povzbudil místní kněze, bohoslovce a řeholníky. Zástupci ostatních církví a náboženství přítomných v Srbsku se setkali s hlavou katolické církve v Mezinárodním studentském centru františkánů. V podvečer zavítal František mezi srbskou mládež, kde pronesl krátkou promluvu a měl možnost pozdravit se s nejmladší generací věřících.

Oficiální zakončení papežské návštěvy proběhlo na sarajevském letišti, odkud Svatý otec a jeho doprovod ve 20.00 vzlétli zpět na římské letiště Ciampino.

Nová encyklika papeže Františka o ekologii

Ekologie je neoddělitelná od péče o člověka a o společnost. Ochrana přírody pak není volnočasovou aktivitou, nýbrž povinností každého člověka. Taková jsou některá témata nové encykliky papeže Františka *Laudato si´ - o péči o společný domov*, která byla publikována 18. června 2015.

Encyklika, která se ve více než dvou stech odstavcích věnuje péči o životní prostředí i o člověka, je určena nejen katolíkům, ale i všem lidem na světě, protože problém ochrany životního prostředí není schopna vyřešit žádná jednotlivá církev nebo stát.

V encyklice *Laudato si´ analyzuje* papež současný alarmující stav životního prostředí a hledá hlubší kořeny aktuální situace i možná řešení. Ochrana životního prostředí je podle Františka neoddělitelná od péče o člověka a společnost. Ekologické snahy nebudou produkovat žádné významnější výsledky, pokud si člověk nebude klást hlubší otázky po smyslu života na zemi, po hodnotách společenského života nebo cíli lidského snažení. *„Pocit důvěrného spojení s ostatními bytostmi přírody nemůže být autentický, pokud člověk nemá v srdci zároveň něhu, slitování a starost o ostatní lidské bytosti,"* píše papež.

Předkládá a rozvíjí proto tzv. „integrální (celistvou) ekologii", která zahrnuje také lidský a sociální rozměr.

Na základě biblických textů dále František uvádí, že lidská bytost je založena na třech vztazích, které jsou mezi sebou úzce propojeny: k Bohu, k druhým lidem a k přírodě. Encyklika tak i křesťanům *„připomíná, že ochrana přírody není volnočasovou aktivitou, nýbrž povinností každého z nás."*

Papež v textu dále vyzývá k „ekologické konverzi" (obrácení). Lidé jsou povoláni k tomu, aby „změnili směr" tím, že přijmou zodpovědnost péče o společný domov.

Podle zpráv České biskupské konference

Husovo jubileum v Římě a v Praze

Česká delegace u Svatého otce ve Vatikánu

Papež František: „Hus se stal pohnutkou k dialogu"

Papež František přijal 15. června 2015 českou delegaci, která se v Římě účastní bohoslužby smíření a odpuštění u příležitosti 600. výročí smrti Mistra Jana Husa.

Na audienci byli přítomni kardinál Miloslav Vlk, plzeňský biskup František Radkovský a rovněž zástupci Církve československé husitské a Českobratrské církve evangelické. Kromě nich byl v české delegaci i historik Jaroslav Šebek a místopředsedkyně Senátu Miluše Horská.

Papežovu promluvu přinášíme v plném znění:

Drazí přátelé,

vítám vás, vážení představitelé Církve československé husitské a Českobratrské církve evangelické, kteří jste přišli do Říma, abyste u hrobů apoštolů Petra a Pavla vykonali bohoslužbu smíření u příležitosti šestistého výročí smrti reformátora Jana Husa. Srdečně zdravím kardinála Miloslava Vlka.

Toto setkání nám nabízí příležitost, abychom obnovili a prohloubili vztahy mezi našimi společenstvími. Poslušnost vůli Pána Ježíše, který se v předvečer svého utrpení a smrti modlil k Otci za jednotu svých učedníků (srov. *Jan* 17,21), nám ukládá povinnost usilovat o to, abychom se navzájem stále více poznávali a efektivně spolupracovali. Mnohé spory z minulosti je třeba přehodnotit ve světle nového kontextu, v němž žijeme. Dohody a porozumění dosáhneme, když budeme řešit tradiční sporné otázky s novým vhledem. Především nemůžeme pominout, že sdílené vyznání víry v Boha Otce, Syna a Ducha svatého, v němž jsme byli pokřtěni, nás spojuje vazbou skutečného bratrství.

Uplynulo šest století ode dne, kdy tragicky zemřel věhlasný kazatel a rektor pražské university, Jan Hus. Již v roce 1999 svatý Jan Pavel II. promluvil k mezinárodnímu sympoziu věnovanému této významné postavě a vyjádřil svou "hlubokou lítost nad krutou smrtí, na kterou byl Jan Hus vydán" a započítal ho mezi církevní reformátory. Ve světle tohoto přístupu je třeba dál studovat osobu a činnost Jana Husa, který byl dlouho předmětem sváru mezi křesťany a dnes se stal pohnutkou k dialogu. Toto ideologicky nepodmíněné bádání bude důležitou službou historické pravdě, všem křesťanům a celé společnosti, i za hranicemi vaší země.

Druhý vatikánský koncil prohlásil, že "obnova církve," která „spočívá podstatně v růstu věrnosti jejímu vlastnímu povolání ... je nepochybně důvodem pro hnutí za jednotu ... Tato obnova má tedy zvláštní ekumenický význam." (*Unitatis redintegratio*, 6). Potřeba nové evangelizace tolika lidí, kteří se zdají lhostejnými k radostné zvěsti evangelia, dnes obzvlášť činí neodkladnou povinnost obnovit každou církevní strukturu, aby napomáhala kladné odezvě všech, jimž Ježíš nabízí své přátelství (srov. apoštolská exhortace *Evangelii gaudium*, 27). Viditelné společenství mezi křesťany jistě způsobí, že tato zvěst bude věrohodnější.

Tím, že odpovíme na Kristovo volání k trvalému obrácení, jež všichni potřebujeme, budeme moci společně postupovat na cestě smíření a pokoje. Na této cestě se s pomocí Boží milosti naučíme uznávat se navzájem jako přátelé a vnímat úmysly druhých v tom nejlepším možném světle. V tomto smyslu vyjadřuji naději, že se rozvinou přátelská pouta i na rovině místních společenství a farností.

S těmito pocity se duchovně připojuji ke kající bohoslužbě, kterou budete konat zde v Římě. Bůh bohatý na milosrdenství kéž nám udělí milost, abychom se všichni uznali hříšníky a abychom si uměli odpustit jedni druhým. Ujišťuji vás o své modlitbě a prosím vás všechny, abyste se modlili za mě a za moji službu. Děkuji.

Podle zpráv Rádia Vatikán

Bohoslužba smíření a odpuštění v Papežské koleji Nepomucenum v Římě

Kardinál Kasper: „V mnoha bodech by dnes Hus docházel sluchu u papeže Františka"

Bohoslužba smíření s prosbami za odpuštění se konala v Papežské koleji Nepomucenum v pondělí 15. června 2015 od 17 hodin. Kdo? Mistr Jan. Vážení čtenáři našeho webu, přinášíme český překlad homilie kardinála Waltera Kaspera, kterou pronesl 15. června 2015 při bohoslužbě smíření a odpuštění. V Papežské koleji Nepomucenum v Římě.

Emeritní předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů kardinála Waltera Kaspera se u příležitosti tzv. Husovského jubilea zamýšlel především nad potřebou smíření a jeho významem. Již v samotném úvodu kázání pak Mistra Jana označil mj. *"za a jednoho z nejznámějších církevních reformátorů pozdního středověku"* a poděkoval Bohu za možnost společně se sejít k vyslovení hluboké lítosti nad událostmi Husova konce života v Kostnici i následným rozdělením české církve a společnosti.

"To, co se před šesti sty lety stalo počátkem konfliktu, by se nyní šest set let poté mělo stát podnětem pro změnu směru a pro cestu vedoucí k usmíření," zdůraznil. Připomněl však, že *"smíření nemůžeme vykonat svými vlastními slabými silami. Smíření je darem a Boží milostí"*.

A jaké kroky je třeba učinit na odborné rovině? *"Máme zapotřebí výzkumů ryze vědeckých a historických. Křesťanská víra se nemá co obávat historického zkoumání, i když někdy odhalí nepříjemné pravdy. Poznat úchylky minulosti slouží k probuzení našeho svědomí před kompromisy současnosti a k otevření cesty ke konverzi. Ta je důležité pro každého křesťana – pro příslušníky i reprezentanty všech církví. Neexistuje smíření bez konverze a neexistuje konverze bez vzájemného odpuštění. Tuto trojici – smíření, konverzi i odpuštění – si dnes vyprošujeme pro naše církve,"* říká Kasper.

Velkou úlohu v procesu rehabilitace Husa spatřuje emeritní předseda Papežské rady pro jednotu ve Druhém vatikánském koncilu. *"Kde se nacházíme? Patnácté století bylo komplikovanou dobou přechodu: na jedné straně tu byl soumrak, církevní schismata, teologický zmatek a úpadek církevních mravů; na druhé straně, díky Bohu, nechyběly ani nové začátky, výzvy k naléhavým reformám a k evangelnímu probuzení. Zde nemůžeme vstupovat do detailů pozdně středověké teologie. Nemůžeme diskutovat o teologických tezích Mistra Jana Husa, především o církvi a o svátosti oltářní, jež je třeba hodnotit podle chápání dané doby, která ještě neznala vyváženou nauku Druhého vatikánského koncilu.*

Ekumenické hnutí a především Druhý vatikánský koncil vyzvaly církev i všechny církve ke konverzi, k reformě a ke stále potřebné obnově, kterou vyvolával Jan Hus. Mnoho z jeho požadavků se dnes uskutečnilo. Jan Pavel II. vyhlásil v roce 2000 památné „Mea culpa" za historické hříchy katolické církve. Odsoudil násilí a nevěrnost některých jejích členů, kteří příliš hájili to, co se hájit nemělo, a nehájili to, co se hájit mělo," uvedl k tomu v Římě.

Kasper též ve své promluvě koncentrovaně představil podstatu Husova odkazu, když konstatoval, že *"Jan Hus byl hlubokým znalcem Svatých Písem, velký kazatel a reformátor církve. Bojoval za víru žitou podle evangelia a za autentickou církev „chudou pro chudé", stavěl se proti korupci a proti klerikalismu, jenž je jednou z vážných nemocí církve. V těchto bodech Jan Hus patřil k tradici jiných reformátorů před ním. V mnoha bodech by dnes docházel sluchu u papeže Františka."*

15. června v podvečer se při liturgii zamýšlel i nad povahou současné diskuse o Husovi, když konstatoval: *Nemáme důvod povstávat proti smutným událostem oné doby a chlubit se, že jsme lepší. I dnes máme důvod naslouchat slovu a brát si ho k srdci: Kristovým jménem vás vyzýváme: Smiřte se s Bohem! Papež Jan Pavel II. ho konkretizoval: Odpouštějme a prosme za odpuštění. Prosme za odpuštění kvůli rozdělením, k nimž došlo mezi křesťany, za použité násilí, k němuž se někteří z nich utíkali ve službách pravdy, i za postoje nedůvěry a nepřátelství zaujímané někdy vůči následovníkům jiných náboženství."*

(Plné znění promluvy najdete na stránkách ČBK.)

Bohoslužba smíření v Týnském chrámu v Praze

Kardinál Duka: „Hus byl člověkem jiné doby"

V sobotu 20. června 2015 se uskutečnila slavnostní bohoslužba smíření v 19 hodin v kostele Panny Marie před Týden na pražském Staroměstském náměstí. I na jiných místech republiky se u příležitosti 600. výročí Mistra Jana Husa konaly smírčí bohoslužby. Podle kardinála Miloslava Vlka nemá podobný krok v českých dějinách obdoby: *„Církve tady dělají beze sporu historický krok, který zřejmě nemá v našich dějinách obdoby a jehož dosah si myslím národ ani neuvědomuje,"* uvedl na svém webu.

Věřící různého vyznání zaplnili pražský Týnský chrám v sobotu 20. června večer, aby zde společně prosili za odpuštění vin, kterých se dnes či jejich předci dopustili v rámci mezináboženských sporů uplynulých 600 let. Stalo se tak při Bohoslužbě smíření s Bohem a mezi křesťany s prosbou o odpuštění konané u příležitosti výročí upálení Mistra Jana Husa.

Bohoslužbu, která je jedním z vrcholů snah o smíření, k němuž vyzval v souvislosti s výročím Husovy smrti papež František, symbolicky uvedla četbou Husových textů významná osobnost dění po vpádu vojsk Varšavské smlouvy do Československa, Kamila Moučková.

Následné texty se čteními, zpěvy i unikátní přímluvnou modlitbou společně zpracovali zástupci katolických i nekatolických církví. *„Je vhodné, aby tento krok smíření přijali za svůj pokud možno všichni křesťané naší země, aby nás osoba Mistra Jana Husa a jeho tragická smrt už nikdy nerozdělovala, a abychom tak vydali svědectví úsilí o jednotu Kristovy církve před Bohem a před lidmi této země,"* píší v průvodním dopise k materiálu předseda ČBK kardinál Dominik Duka a předseda Ekumenické rady církví v ČR Daniel Fajfr.

Právě pražský arcibiskup a předseda Rady Církve bratrské byli hlavními kazateli dnešního ekumenického setkání. Kard. Duka v chrámu s pohnutou historií odrážející věrně náboženské boje našich dějin akcentoval především historický

kontext událostí po koncilu v Kostnici a připomněl klíčové kroky na cestě k rehabilitaci Mistra Jana Husa po roce 1989. „*Hus byl člověkem jiné doby*," zdůraznil při této příležitosti. Braty a sestry v Kristu nejen v chrámu také vyzval, aby se zaměřili na prvky, které věřící v rámci mezináboženského setkávání spojují. „*Jako lidé 21. století můžeme společnosti vzkázat: nás konfesní bolesti uplynulých 600 let nerozdělí*," konstatoval Duka.

D. Fajfr v chrámu Panny Marie před Týnem, který je ode dneška i místem smíření, akcent další společné snahy o hledání společné cesty v pravdě dále rozvinul. „*My nejsme vlastníci pravdy. Prosme tedy, kéž nás vlastní pravda, pak bude v české kotlině dobře*," vyzval. Téma jednoty neopustil ani v momentě, kdy mluvil o tom, že „*nemusíme mít ve všem na Husa stejný názor, přesto ale můžeme prosit o smíření*" a závěrem svého kázání, kdy prosil: „*Kéž jsme v této jednotě v různosti posvěceni v Boží pravdě*".

Vrcholem pražského podvečerní modlitby pak pro mnohé byl projev vzájemného odpuštění a smíření, následující po modlitbě Otčenáš. Všichni přítomní si navzájem podali ruce na znamení pokoje, aby pak následně přijali společné Áronské požehnání z rukou zástupců na bohoslužbě zastoupených církví.

"*Tato bohoslužba slova je historickou událostí. Toto vyjádření není nikterak nadnesené, poněvadž ještě nikdy v dějinách církví u nás nebyla taková událost, kdy církve se ve vzájemném dialogu sjednocují nad řešením, nad pohledem na určitou otázku*," zhodnotil pro ČTK večer prožitý ve společné modlitbě emeritní arcibiskup pražský kardinál Miloslav Vlk.

Ekumenické bohoslužby pro smíření s Bohem a mezi křesťany a prosbou o odpuštění se konaji i v českých a moravských diecézích. Ve stejný den jako „centrální" bohoslužba v Praze, proběhla obdobná modlitba i v Plzni. Setkání křesťanů v Brně bylo 14. června a v Ostravě bude 7. července.

* * *

Akt smíření navazuje na vzájemné prosby o odpuštění, které vyjádřil v roce 1995 a 1997 papež Jan Pavel II. a v roce 1997 tehdejší předseda Ekumenické rady církví br. Pavel Smetana.

„*Dnes já, papež římské církve, jménem všech katolíků prosím za odpuštění křivd, spáchaných na nekatolících v pohnutých dějinách tohoto národa; zároveň ujišťuji, že katolická církev odpouští všechno zlé, co vytrpěly zase její děti. Ať je dnešní den novým začátkem ve společné snaze následovat Krista, jeho evangelium, jeho zákon lásky, jeho svrchovanou touhu po jednotě věřících v Kristu: `Ať všichni jsou jedno`*," prohlásil 21. května 1995 v Olomouci Jan Pavel II. Tato slova zopakoval o dva roky později v pražské katedrále sv. Víta.

V roce 1997 prohlásil br. Pavel Smetana, tehdejší předseda Ekumenické rady církví v ČR následující slova, vyslovená jménem „*mnohých evangelických křesťanů, kteří vyjádřili touhu po smíření*": „*Na statečná slova papeže Jana Pavla II. nemůžeme jinak než odpovědět: vděčně přijímáme jeho omluvu a radostně odpouštíme, ba už dávno jsme odpustili. Kéž naše vzájemné odpuštění nese rysy odpuštění Božího, jenž hříchy svého lidu uvrhl v zapomnění, aby nebyly připomínány více. Evangelíci nejsou však jen obětí, jakkoliv v této zemi byla pobělohorskými událostmi evangelická církev zničena. Vinou však není jen čin násilí, ale i slovo, ba i myšlenka naostřená proti bratru v Kristu. Před Bohem, který zná lidská myšlení i srdce, ani před svými bližními není nikdo z nás spravedlivý. Proto pokorně vyznávám viny a selhání nás, evangelických křesťanů, které napomohly k rozdělení církve a způsobily utrpení římskokatolickým křesťanům. Prosím naše bratry a sestry v římskokatolické církvi za odpuštění v důvěře, že nám všem odpustí náš společný Pán Bůh Otec, Syn i Duch Svatý.*"

Jak uvedl také Jan Pavel II. již v roce 1990, postava Mistra Jana Husa může křesťany spojovat, a to pro jeho bezúhonnost života a úsilí o vzdělání a mravní povznesení národa: „*Nejsou to vše prvky, které místo aby rozdělovaly, spíše sjednocují ty, kdo věří v Krista? A není v této době nového začátku takováto snaha o jednotu přímo výzvou vašich dějin?*" uvedl slovanský papež 21. dubna 1990.

Podle zpráv České Biskupské konference

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve do Lisle na pouť

k Panně Marii

v neděli 2.srpna 2015

v areálu Benediktinské univerzity a opatství sv. Prokopa.

Ve 2.00 hodiny odpoledne

bude na klášterním hřbitově slavnostní mše svatá ke cti Panny Marie, po mši svaté se pomodlíme za zemřelé kněze a řeholníky českého původu a pak bude následovat průvod k soše Panny Marie, kde bude závěrečná pobožnost.

Touto poutí navazujeme na starou tradici národních poutí k Panně Marii v Exilu do Lisle.

Přijďte v hojném počtu a pozvěte své přátele a známé!

Bližší informace podá Mons.Dušan Hladík

Tel. (708) 255 - 5117 Mobil (708) 533 - 1050

Zemřel spisovatel Ludvík Vaculík

Ve věku 88 let zemřel 6.června 2015 Ludvík Vaculík. Spisovatel, publicista a au-tor manifestu 2000 slov byl nositelem řady významných ocenění.

Vaculík se narodil 23. července 1926 v - Brumově na Valašsku v rodině tesaře. Za okupace a krátce po ní studoval obuvnickou a obchodní školu a pracoval u firmy Bat'a ve Zlíně, v roce 1950 dokončil studia na pražské Vysoké škole politické a sociální.

Souběžně působil jako vychovatel mládeže a následně jako redaktor v nakladatelství Rudé právo, později ve vysílání pro mládež Československého rozhlasu. Patřil ke generaci, která po válce s velkými ideály začala budovat novou, „lepší socialistickou společnost". Dočkala se však krutého vystřízlivění.

V roce 1965 nastoupil do redakce Literárních novin (později Literární listy, Listy) a právě zde si svými kritickými články získal přízeň veřejnosti. Jeho prvním velkým dílem, jež si vydobylo ve své době až kultovní statut, byla novela Sekyra, vydaná v roce 1966. Vaculík v ní sugestivně popsal poválečné nadšení a pozdější trpké zklamání.

Za svůj projev na sjezdu svazu spisovatelů v roce 1967 byl vyloučen ze strany a publikace jeho manifestu 2000 slov, vyzývajícího občany k vytváření politiky zdola, je dodnes považována za jeden z vrcholů pražského jara. Konzervativní komunisté jej ovšem označili za platformu kontrarevoluce. Po srpnové okupaci se tak Vaculík octl na čelném místě seznamu nežádoucích osob.

Po následující dvě desetiletí byl jedním z předních disidentů a autorů, zakázaných sice oficiálně, ale šířených samizdatem nebo v - zahraničních edicích. Sám vedl jednu z nejdůležitějších samizdatových edic Petlice. Jediným příjmem mu v té době byly honoráře za zahraniční překlady jeho děl, zejména prózy Morčata, která byla přeložena do jedenácti světových jazyků.

Své každodenní zkušenosti z konce 70. let, ale i zvýšený tlak ze strany Státní bezpečnosti po vzniku Charty 77, mezi jejíž zakládající členy patřil, shrnul ve své knize-deníku Český snář. Zároveň psal vysoce ceněné fejetony, pravidelně jeden za měsíc. Jejich čtenáři však byli téměř výlučně z disidentských kruhů – normálně vydány byly až ve dvou sbornících Jaro je tady a Srpnový rok po roce 1989.

Po sametové revoluci se Vaculík nejen vrátil do publicistiky pravidelným psaním fejetonů do Literárních a zejména Lidových novin, do nichž přispíval prakticky do posledních chvil svého života, tak také řadou

větších literárních děl, z nichž největší ohlas zaznamenaly Jak se dělá chlapec (1993) a poslední román Hodiny klavíru z roku 2007.

V roce 1997 Ludvíku Vaculíkovi propůjčil prezident Václav Havel Řád T.G. Masaryka. O jedenáct let později získal Státní cenu za literaturu. V roce 2002 dostal Cenu Karla Čapka, udělovanou PEN klubem.

Poslední rozloučení se spisovatelem Vaculíkem se konalo v sobotu 13.června v Brumově-Bylnici. Nejprve se konala tichá vzpomínka ve smuteční síni vedle kostela, kam přinesli jeho rakev i jeho tři synové Martin, Ondřej a Jan. Lidé v tichosti postáli před rakví kterou ozařovalo i s Vaculíkovu fotografii sluneční světlo. Smuteční věnce poslal prezident Miloš Zeman, Národní divadlo, Památník národního písemnictví a Lidové noviny, do kterých psával fejetony.

Pak se rakev s průvodem přesunula do kostela, který se celý zaplnil. Přišli i místní lidé. Mši sloužil zdejší farář i kněz Jaroslav Vinklárek, kterého si Vaculík přál. Byl u Vaculíka nedlouho před jeho smrtí. „Byl na konci, už ani nejedl. Zeptal jsem se ho, jestli lituje všech svých hříchů ve jménu lásky k bohu. Odpověděl, že ano, to stačilo," řekl do ticha kněz Vinklárek. Vaculík vedl za svého života dva paralelní vztahy, když opustil svoji ženu Marii a žil se spisovatelkou Lenkou Procházkovou. Kolik dalších milostných pletek měl, věděl jen on. Na to kněz narážel. A ocitoval i z dopisu Vaculíkovy manželky Marie, která na pohřeb kvůli zdravotním potížím nepřijela. „Tížilo ho, že mi ublížil. Když byl nemocný, často se modlil," napsala.

Z kostela provázelo Vaculíkovu rakev na pět set lidí na hřbitov, do jeho horní části, kde si přál spočinout. Hrobku Vaculíkovi udělal už před lety sochař Otmar Oliva. Na náhrobní kámen si Vaculík nechal vytesat nápis: Byl jsem tu a možná zas přijdu. Vaculík měl místo na brumovském hřbitově dávno vybrané, ale v době komunistického režimu hrob nemohl držet na své jméno. Byla tam pochována jeho učitelka Svatoňová, která zemřela v polovině 80. let. Vaculík říkal, že mu tam drží místo. Vaculik si přál aby pohřeb proběhl bez oficialit a okázalostí. U hrobu mu zazpívali Mužáci a Horňáci lidové písničky, které miloval.

O tom, že Ludvík Vaculík zemřel smířený s Bohem přinesl zprávu Katolický týdeník: „Mám velkou radost, že zemřel zaopatřen a smířen s Bohem," hovoří o posledních chvílích spisovatele na této zemi jeho syn Ondřej. „Zdálo se mi, že smrti vzdoruje, poslední měsíc mu rapidně ubývaly síly. Přesto svátost nemocných stále odmítal. V sobotu pak přijel na návštěvu dominikán P. Jordán Vinklárek, letitý kamarád mých rodičů, jemuž samotnému je přes devadesát let. A já se přesvědčil, že Bůh existuje - o tom pro mě nemůže být pochyb. Táta totiž svátost přijal, a když kněz odešel, za pět minut zcela upokojen naposledy vydechl," promluvil o smrti svého otce Ondřej Vaculík. „Pro nás v jeho blízkosti bylo velmi povzbudivé, že jsme sejeho odchodu z tohoto světa mohli účastnit. Hovoří se o tom, jak je dobré být s nemocným umírajícím člověkem doma, jakkoliv je to náročné. Naše rodina to nyní zažila. V Dobřichovicích, kde ke konci bydlel, se o něj velmi vzorně staral můj bratr i jeho žena a hrdinným, oddaným způsobem mu do poslední chvíle poskytovala pomoc naše maminka, která je o rok starší, než byl táta," přibližuje poslední spisovatelovy chvíle jeho syn.

Vztah Ludvíka Vaculíka k církvi charakterizuje pak Ondřej slovy „slabost a pochopení". „Vždycky se církve nenápadným způsobem zastal. Dosvědčoval, že církev je přinejmenším užitečná a že brojení proti ní škodí společnosti. Byl důvěryhodnou intelektuální spojnicí mezi katolickým prostředím a sekularizovaným světem - byl přijímán na obou stranách," poznamenává Ondřej Vaculík a prozrazuje, že jeho otec býval i pozorným čtenářem Katolického týdeníku, zejména poctivě četl Perspektivy.

Zádušní mše svatá za Ludvíka Vaculíka se uskutečnila též v neděli 14. června ve 20.00 hodin v pražském kostele Nejsvětějšího Salvátora. Sloužil ji profesor Halík.

Podle http://idnes.cz
a podle Katolického týdeníku

MLADÝM

Zítra by již mohlo být pozdě

Jeden člověk, jenž hledal radu, přišel k mistru Eckehardovi, mnichu ze St. Gallen a duchovnímu básníku (909-973), s dotazem, který člověk je nejdůležitější, která hodina je nejdůležitější a který skutek v životě je nejdůležitější.

Mistr Eckehard na to odpověděl:

„Nejdůležitější člověk je ten, který stojí nyní před tebou, nejdůležitější hodina je nynější hodina a nejdůležitější skutek je skutek lásky, který můžeš nyní vykonat. Zítra by již mohlo být pozdě."

Podle knihy Phila Bosmanse Štěstí je v tobě, kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství.

Dáváním nikdy neztrácíme

Nikdy nedostáváme nic pouze pro vlastní užitek. O všechno se lze podělit. Jeden starý paragraf církevního práva zní: Quod monachus acquirit, conventus acquirit (co získá mnich, získává konvent). Darujeme-li tedy řeholníkovi nějaký dar, neponechá si jej pro sebe, ale dává jej k užitku celému společenství. A celé společenství si jej taktéž neponechává jen pro sebe, ale rozdává z toho dál.

Toto pravidlo je platné i pro všechny křesťany. Jsme totiž stvořeni tak, že něco skutečně vlastníme teprve v okamžiku, kdy jsme ochotni se toho vzdát. Dokud nejsem ochoten rozdat, co mám, nemohu se z toho skutečně těšit. Teprve až se začnu o svůj dar dělit, přinese mi to radost. Dáváním nikdy neztrácíme. Co nás kdysi svazovalo a zotročovalo, promění se darováním v něco, co nás naopak otvírá a osvobozuje.

Podle knihy W. Stinissena
I dnes je den Boží - rozjímání na celý rok,
kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství

* * *

Každý ať dá podle toho, co má. Nebylo by totiž dobré, že byste jiným v tísni ulehčili, a sami do ní upadli. Spíše má nastat jakési vyrovnání: za nynějších okolností to, co vám přebývá, jiným prospěje v nedostatku, aby zase jejich přebytek doplnil to, co potřebujete vy. *(srov. 2Kor 8, 11-14)*

Kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. 'Radostného dárce miluje Bůh'. Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo. *(srov. 2 Kor 9, 6-8)*

Drobné projevy laskavosti nás moc nestojí

Často jsme vlastními starostmi pohlceni natolik, že si ani nevšimneme potřeb lidí kolem nás. Jakmile si jich všimneme, musíme ještě udělat obrovský krok a zareagovat na ně. Rozhodneme-li se druhým pomoci, znamená to, že budeme muset obětovat jednu ze dvou věcí, které jsou pro nás nejcennější – peníze nebo čas. A možná budeme muset obětovat obojí.

Někdy se domníváme, že máme příliš málo obojího, jak času tak peněz, a proto druhým nemůžeme pomoci. Nejednou pak uvažujeme takto: Kdybych si to mohl dovolit, něco bych s tím udělal. Jelikož si to dovolit nemohu, přispěji alespoň na charitu. Ano, přispět na charitu je rovněž projevem laskavosti a někdy je to to nejlepší, co můžeme udělat. Ale pokud jde o osobní projevy drobné laskavosti v každodenním životě, která nás vlastně nic moc nestojí, má většina z nás ještě prostor pro osobní růst.

Před více než dvěma tisíci lety (tedy o více než dva tisíce let dříve, než přišly mobilní telefony, počítače atd.) varoval řecký filozof Sokrates: „Střezte se prázdnoty uspěchaného života." Možná se domníváme, že nemáme čas poděkovat recepční nebo upozornit pracovníka v kině, že někdo na parkovišti omylem nechal svítit světla. Jak málo stačí! Někdy stačí jen milé slovo, které řekneme, anebo naopak slovo, které z úst vůbec nevypustíme. Možná jsme ale tak zaměstnáni dalším bodem svého nabitého programu, že ani nepřemýšlíme o tom, zda být laskavý či ne. Každý z nás totiž může drobně a účinně přispívat ke krásnějšímu a pokojnějšímu soužití ve svém okolí. Oč by byl život krásnější, kdyby lidé byli důležitější než hodinky!

Podle knihy Gary Chapmana - Láska jako životní styl, kterou vydal Návrat domů.

Převzato z http://www.vira.cz

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu

http://www.wcev1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m. Cleveland Time

Sundays: 2.03 - 4.00 p.m. Chicago Time

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road

Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravecek 1-708-484-3162

Dolores Jacklin 1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Vroucí vzpomínka

Letos 12.července 2015 tomu bude už dvacet čtyři let, kdy na Stvořitelovo zavolání odešel z našeho rodinného středu na věčnost můj drahý manžel, starostlivý tatínek a dědeček, pan

Josef Kučera

rodák z Vlčnova na Moravském Slovácku

Jeho tělo je pohřbeno na hřbitově Woodlawn ve Forest Park, Illinois a výroční mše svatá za spásu jeho duše bude sloužena v neděli 12.července 2015 v 10.30 hod. dopoledne v kostele České misie svatých Cyrila a Metoděje 9415 Rochester Ave. Brookfiled. IL 60513.

S bolestí, láskou a vděčností věrně vzpomínají:

Marie Kučerová, manželka
Josef a Rita, Václav a Pavla,
Rostislav Kučera - synové a snachy
Mařenka, Benjamin, Kristýnka a Tomášek - vnoučata

Upřímně děkujeme všem, kdo jej znali a vzpomenou si na něho v modlitbách s námi.

ČESKÁ MISIE V CHICAGU

srdečně děkuje všem, kdo pomohli v měsíci červnu v našem kostele v Brookfieldu s organizací

RUMMAGE SALE

Vzdáváme upřímné Pán Bůh zaplať všem, kdo darovali vhodné věci pro tuto akci. Zvláště děkujeme těm, kdo vše připravili a pomáhali s prodejem a také s následným úklidem.

Výtěžek byl

$ 2825,-

a bude věnován na splátky dluhu na náš kostel v Brookfieldu

Za Českou misii Mons. Dušan Hladík

Úmrtní oznámení

Za hlasem Tvým šel jsem, Pane, dej spásu duši mé...

S nadějí na vzkříšení oznamujeme všem přátelům, že byl z tohoto světa na věčnost povolán kněz Kristův

Mons. Václav Fišer

bývalý farář a děkan v Hustopečích u Brna

Narodil se 9. srpna 1923 v Jiříkovicích u Šlapanic, na kněze byl vysvěcen 16. dubna 1950 v Brně. Po vykonání základní vojenské služby byl od roku 1952 kooperátorem v Kloboukách u Brna a potom v Brtnici. Samostatně působil od roku 1958 v Českém Rudolci a Matějovci, v Lukách nad Jihlavou a Střížově u Jihlavy. Od roku 1979 byl farářem v Hustopečích u Brna s excurrendy Kurdějov, později Starovice a Starovičky. V letech 1988 až 2008 vykonával navíc funkci děkana hustopečského, poté ještě dva roky funkci vizitátora. V Hustopečích pak vypomáhal až do konce života. Po dokončení stavby nového hustopečského kostela v roce 1994 byl jmenován čestným občanem města Hustopeče. V roce 2000 ho Papež Jan Pavel II. jmenoval kaplanem Jeho Svatosti V roce 2007 mu biskup brněnský Vojtěch Cikrle udělil za obětavou kněžskou službu medaili sv. Petra a Pavla a v roce 2013 při příležitosti 90. narozenin medaili sv. Cyrila a Metoděje. Zemřel uprostřed svých nejbližších 22. června 2015 ve věku 92 let.

Poslední rozloučení se konalo v pátek 26. června 2015 v kostele sv. Václava a sv. Anežky v Hustopečích a po mši svaté byl uložen do kněžského hrobu na místním hřbitově.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě

Marie Fišerová, sestra
synovci a neteře
Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský

Otce Václava Fišera jsem poznal již jako bohoslovec na prázdninové praxi v jeho farnosti, později jsem jako farář působil v sousední farnosti Velkých Němcicích. Byl pro mě vzorem svatého a nesmírně obětavého kněze a byli jsme celoživotními přáteli. Jeho zásluhou byl postaven v Hustopečích nový kostel na místě původního gotického, který nechali komunisté v roce 1962 dynamitem vyhodit do povětří a srovnat se zemí. Podobný úhor zůstal i v lidských duších. On farnost duchovně pozvedl a po revoluci vybudoval nový stánek Boží. Dlouhá léta byl též odběratelem našich Hlasů národa. – Kéž ho Pán za celoživotní službu stonásobně odmění ve svém království.

Jeho sestře Marii, celoživotní věrné průvodkyni a pomocnici, i ostatním příbuzným vyslovuji upřímnou soustrast.

Mons. Dušan Hladík

Moravská Kulturní Společnost
Pořádá

Oslavu 50. Výročí

v Sobotu 18. Července 2015

The Willowbrook Ballroom
ve Willow Springs, Illinois

$50.00 za osobu
Cena zahrnuje večeři
Bar se platí zvlášť

Hraje Cimbálová Muzika
Morava
z České Republiky
také vystupuje taneční skupina
Moravské Kulturní Společnosti

Pro další informace, volejte: 630-325-3873
nebo emailem
moravianculturalsociety@yahoo.com

Czechoslovak American Congress

presents its 31st Annual

Czechoslovak Festival

Sunday, July 26, 2015

JC/EHLERT PARK
4400 Elm Ave (at Congress Park Ave), Brookfield, IL
One block East of Maple – South of Ogden
11:00 a.m. until 5:00 p.m.

Traditional Foods & Drinks – Booths – Live Music – Dancing

Featuring:

Czechoslovak American Musicians Club / The Tonemasters
United Moravian Societies' Sohajka Dance Group
Free Admission!

Come and enjoy yourself for awhile – *BRING EXTRA CHAIRS!*

Zapište si do kalendáře

Česká Misie Vás srdečně zve na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 30. srpna 2015
na obvyklém místě v lesní rezervaci
„NATIONAL GROVE"
27.ulice a Des Plaines Ave. - North Riverside
od 11.00 dopoledne do setmění

Také Vás zveme na

OCTOBER FEST

v sobotu 17. října 2015
Na zahradě a v klubu České misie
9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513
Od 2.00 odpoledne do noci

Bude hrát kytarové duo z České republiky
Verunka a Luboš Stráníci
Na čepu bude několik druhů piva

Ohlédnutí za věhlasným českým lesníkem panem Ing. Bohumilem Lošťákem

K 94. narozeninám 20.července 2015

Když Ing. Bohumil Lošťák vstoupil do lůna jižní Moravy, byl okouzlený přírodními zvláštnostmi této oblasti. Jako by se nalézal v krajině dosud neobjevené. Ohromilo ho poznání, že k jeho novému domovu patří i tak nevšední zákoutí tvořící vrcholy skalisek, pažity luhů a klenba lužních lesů. Z celé oblasti ho upoutal cíp Lanžhotska tvořící nejjižnější okraj oblasti mezi Pálavou a soutok Dyje s Moravou, kde i člověk náročný na krásu žasne na každém kroku. Hlavou proběhne ta nesmírná časová hloubka, která vrhne člověka do dob neolitu a pak až k době bronzové, od ní k hranicím římského impéria. Demonstruje ji zde vojenská stanice desáté záložní legie Lepidovy nad dnešním Mušovem. Formovaly se tu první slovanské kmeny. Zde hlásali slovanství Cyril a Metoděj, odtud vzešla sláva Mojmírovců, vládců prvního slovanského státu. Na Pálavě budovali hrady Přemyslovci a vládli údělná knížata znojemská a brněnská.

Z tohoto kraje, kdo ho pozná, nemůže odejít. Je lapený přírodním chrámem lužního lesa, kdykoliv do něho vkročil se v něm cítil jako ve ztraceném ráji. V tomto prostředí dělal ředitele Lesního závodu. Byl obratným hospodářem, organizátorem a jako lesník vystupoval v úloze dobrého otce rodiny v pojetí všech ekologických vztahů.

Zasluhuje se o to, aby obraz krásy, který intenzivně vnímá nezůstal jen prchavým zážitkem, začal ho zachycovat fotoaparátem. Tak dokazuje soustřeďovat pohledy do nitra přírody z cela ojedinělých jevů. Spojuje zde vzácné rysy osobnosti, kterými jsou talent a úsilí.

Gratulace k devadesátým čtvrtým narozeninám Ing. Bohumila Lošťáka nemůže po všech stránkách vyjmenovat všechna ocenění a ani ji úplně zhodnotit. Chybí k tomu prostor a fundovaná znalost všech jeho zájmů. Každý kdo se o to pokusí se opírá i o to co o něm bylo řečeno dříve. Za nejpovolanější považuji spisovatele Jaromira Tomečka a básníka Miroslava Floriana, které nelze obejít při jakémkoliv vyjádření k jeho umělecké práci. Jeho odborná činnost je oceňována Mendlovou lesnickou a dřevařskou universitou v Brně s kterou spolupracuje na úseku předávání podnětů k základnímu vědeckému výzkumu.

Počůvaj, počůvaj,
co to v zemi hučí
či to zvony zvoňá
lebo javor pučí...

Z knihy Ing. Bohumila Lošťáka
Zelená perla

Milý náš kamaráde a příteli, přátelsky a srdečně blahopřejeme a těšíme se z Vašeho zdraví. Během celého života veškerou silou ducha rozhojňujete kolem sebe krásu a dobro pro širokou lesnickou obec. Děkujeme Vám a přejeme spolu s Vámi Lesu zdar!

Ing. Václav Hlaváč z Moravy a
Jan Novotný z Kanady

S přáním všeho dobrého, pevného zdraví a Božího požehnání se věrnému odběrateli a čtenáři Hlasů národa připojují

Mons. Dušan Hladík a redakce časopisu

K 600. výročí smrti Mistra Jana Husa

Mistr Jan Hus (1371-1415) byl významný teolog a kazatel. Narodil se v Husinci u Prachatic. Studoval na pražské univerzitě artistickou fakultu, kde získal v roce 1396 titul mistra svobodných umění. Vystudoval také teologickou fakultu a byl vysvěcen na kněze. Od roku 1398 vyučoval na Karlově univerzitě a v letech 1409–1410 byl jejím rektorem. Zásadní pro něho byla živá víra vyjádřená láskou k Bohu, ke Kristu a k církvi. Dosvědčuje to jeho poslední kázání - Řeč o míru, jehož text si přivezl do Kostnice, ale už ho nemohl pronést. Jeho hlavním mottem byla starost o to, aby lidé začali opět žít intenzivním náboženským životem.

Ve svých spisech se kriticky vyjadřoval k nedostatkům v životě katolické církve. Jeho vzorem byl anglický reformátor a profesor Oxfordské univerzity Jan Viklef (1320-1384). Hus se jeho názory inspiroval a veřejně ve svých kázáních obhajoval jeho učení. Od roku 1402 kázal česky v Betlémské kapli. Zpočátku měl podporu pražského arcibiskupa Zbyňka Zajíce z Hazmburka (1403-1411). Byl oblíbeným kazatelem krále Václava IV. (1378-1419) a královny Žofie. Mohl bez zábran kázat své názory včetně kritiky současných poměrů v církvi. Hus byl považován za vůdce viklefismu u nás. Dogmaticky bludné bylo jeho učení o remanenci, tj. učení hlásající, že při konsekraci nedochází k transsubstanciaci – přepodstatnění (reálné přítomnosti Ježíše Krista ve svátosti Eucharistie), dále jeho články popírající nejvyšší autoritu v církvi, podkopávající úctu ke svatým a útočící na řehole (Jan Sedlák- Miscellanea husitica).

Také jeho učení o predestinaci (tj. předurčení ke spáse) nebylo v souladu s učením církve a Hus tak překročil hranice pravověrnosti. Jeho problémem se stal přechod od kritiky mravů ke kritice nauky.

Díky těmto radikálním a veřejně hlásaným názorům se Mistr Jan brzy dostal do sporů s církevními představiteli. Některé články jeho učení byly označeny za heretické a v roce 1411 byl exkomunikován. Aby se jeho učení vysvětlilo, byla v roce 1414 papežem zrušena jeho klatba a Hus byl pozván na církevní sněm do Kostnice u Bodamského jezera. Císař Zikmund (1410-1437) mu zaručil bezpečný příchod na kostnický koncil.

Sněm měl vyřešit tehdejší největší problém v církvi, papežské schizma. Koncil přistupoval k Husovi po formální stránce dobře, poskytl mu tři slyšení, což bylo neobvyklé. Hus však ke své škodě pojal koncil jako místo, kde bude moci vést debaty, nikoliv jako místo, kde bude muset obhajovat svou pravověrnost. Sněm dospěl nakonec k závěru, že Husovo učení obsahuje závadné části v rozporu s naukou církve a je proto bludné. Po opakovaných slyšeních byl odsouzen, protože nechtěl odvolat bludné články svého učení. Byl vydán světské moci k upálení na hranici. Jeho smrt vyvolala v českých zemích husitské války.

Jeden ze současných znalců jeho díla při zamyšlení nad výčtem jeho bludů nabádá: *„...kdo zná Husovy spisy, ten nejednou zatrne, protože ve většině případů tohle Hus nehlásal. Jeho myšlení je komplikovanější, než se na první pohled zdá. Je to problém hermeneutické etiky“*. (C. V. Pospíšil).

Mistr Jan Hus na hranici – obrázek z Jenského kodexu

Vývoj pohledu na Mistra Jana Husa

Jeho postava se dnes postupně zbavuje od nánosů reprezentujících spíše tužby našich předků několika generací, než skutečnou osobnost Mistra Jana. Na portrétech můžeme názorně pozorovat postupné zkreslování a přizpůsobování jeho podoby, což je v rozporu se skutečností. V Jenském kodexu ho vidíme jako blahobytného kněze menší, zavalité postavy s výraznou tonzurou. Takový skutečně byl a tak ho vnímali jeho současníci a jeho doba.

Reformátoři Husa začali postupně glorifikovat a přisuzovat mu úlohu prvomučedníka a patrona utrakvismu. Začali ho

využívat jako kritika středověkých poměrů v životě církve. Nechápali a asi ani nechtěli chápat, co skutečně Hus hlásal a jak myslel. Začalo se diskutovat o národu a třídách.

Později se Husa zmocnilo osvícenství, které místo Boha postavilo na první místo člověka a jeho rozum. Hus byl nejdříve interpretován z teologických pozic, ale postupně se jeho interpretace měnila dle hledisek politických a ideových. Vrchol postupné proměny skutečné osobnosti Mistra Jana Husa v legendu symbolizuje jeho podoba, vytvořená historikem Františkem Palackým (1798-1876). Jeho podání Husovy osobnosti ovlivnil tehdejší liberalismus, romantismus a osvícenství. V rozporu se skutečností a zcela záměrně staví Husa do pozice nejdůležitější osobnosti českých dějin a husitství jako jejich největší epochu a vyvrcholení.

František Palacký vytvořil z Husa romantickou postavu, jak to vidíme na dobových obrazech. Hus v jeho podání má se skutečným Husem jen málo společného. Palacký z pozice českého protestanta upravil české dějiny a posunul jejich smysl. Z katolického kněze a kazatele se na základě jeho chápání stává z Husa revolucionář a kritik poměrů. Palacký představuje Husa spíše jako sociálního reformátora. Činí z něj světce, který chce obnovit národ a jeho svobodu a staví se proti tehdejší autoritě – katolické církvi. To je však zcela v rozporu se skutečností a skutečnou postavou Mistra Jana Husa, jeho životem a posláním. Palacký vytvořil z Husa záměrně legendu.

Viditelným symbolem Palackého vidění Husa je Brožíkův obraz - Jan Hus souzen na sněmu kostnickém roku 1415. Hus je na něm zobrazen jako muž vysoké postavy s bradkou, jako kazatel - Kristus a reformátor. Takový však Hus nikdy nebyl ani vzezřením, ani myšlením. František Palacký využívá různá klišé, která jsme dnes na základě poznání historických fakt a skutečností dokázali odstranit. Hus nikdy nehlásal, že máme své nepřátele nenávidět, bojovat proti nim silou. Pravý opak dělali husité. Hus ve skutečnosti žil svoji víru opravdově a neměl žádný zájem poškodit církev. Chtěl ji očistit, okrášlit, nikdy z ní nechtěl vystoupit nebo ji zničit.

Palacký vytvořil silný příběh, který měl sloužit emancipaci českého národa a pomoci vytvářet jeho národní identitu. Využil Husa jako svorník mezi málo početnou skupinou protestantské inteligence a širokými vrstvami prostých lidí. Hus se v jeho podání stává mobilizačním faktorem. Připomínání si jeho osobnosti a celého husitského úseku našich národních dějin se stalo od té doby součástí mnoha celonárodních slavností (položení základního kamene Národního divadla v roce 1868, nebo tzv. tábory lidu, organizované na různých významných místech apod.). „Tato shromáždění přispěla k začlenění husitské tradice jako nosné osy celých českých dějin a k chápání českého národa jako nástupce a dědice a pokračovatele „Božích bojovníků". Husitství bylo u této příležitosti vykládáno jako boj za sociální a demokratické hodnoty. Husova obliba rostla také na počátku 20. století, zejména v řadách volnomyšlenkářských spolků. Vznikaly tendence, vytvářet z Husa sociálního reformátora.". (Jaroslav Šebek).

Takto vystavěná legenda o Husovi ovlivnila i první republiku a využil ji i její první president Tomáš Garrique Masaryk (1850-1937). Husa chápal jako bojovníka za pokrok a moderní společnost s vysokými mravními kvalitami. Použil jeho postavu v otázce národní při vytváření československého státu a jeho oddělení se od Rakouska-Uherska. Využil ho také k protikatolickému tažení v rámci tehdejších hesel: „Pryč od Říma!" „ Pryč od Vídně!"

Nakonec se Husa zmocnili komunisté. Jeho zkreslený obraz dovedli ad absurdum. Udělali z něj nesmlouvavého revolucionáře a bojovníka proti církvi a jejím zlořádům, předchůdce proletářské revoluce. Ztotožnili ho s proletariátem a národem. (Viz. filmová trilogie Otakara Vávry: Jan Hus, Jan Žižka a Proti všem, z padesátých let). „Šlo o záměr presentovat veřejnosti tehdejší „oficiální" výklad dějin husitství. Hus byl představen jako mluvčí utlačovaných tříd. Jeho kněžská osobnost a náboženské smýšlení bylo zcela eliminováno. K novému a nezkreslenému pohledu na Husa přispěl ve druhé polovině 20. století český náboženský exil, zejména kardinál Josef Beran (1888-1969). Později také kardinál Tomáš Špidlík (1919-2010), který zdůrazňoval zejména Husův morální odkaz". (Jaroslav Šebek).

Po roce 1989 se díky pádu komunistického režimu otevřela možnost očistit staletími zkreslenou postavu Mistra Jana Husa od nepravdivých a tendenčních legend, s možností nového pohledu na kostnického mučedníka. Tomu odpovídá i výzva papeže Jana Pavla II. k přehodnocení pohledu na Husa v českých dějinách, kterou pronesl při první návštěvě Československa v dubnu 1990.

Na základě tohoto impulsu vznikla komise pro zkoumání života a díla M. Jana Husa, která se stala součástí České biskupské konference. V roce 1999 se konala Mezinárodní konference o Janu Husovi v Římě, na jejímž jednání prohlásil Jan Pavel II., že lituje kruté smrti Jana Husa a uznal ho jako reformátora církve. Některé Husovy názory (například ten, že kněz ve hříchu neplatně udílí svátosti) jsou dodnes vnímány jako teologicky vadné.

Dnes je možné se seznámit s nezkreslenou historickou pravdou o osobnosti Jana Husa a jeho učení. Katolíci postupně získávají k Husovi nový vztah, oproštěný od pozdějších nánosů, vytvářejících z Husa pokřivenou legendu. Jejich pohled na Husa je často ještě opatrný. Stále pociťují (zejména starší generace, která prošla komunistickými školami) jeho zneužití ve prospěch protikatolického boje. Nepřijímají obraz Husa jako biče na katolíky, který vytvořil František Palacký a mají k němu opatrný odstup právě pro tyto jeho pozdější nálepky.

Stále více se však prosazuje nový pohled na tuto historickou postavu nejen ve světle současného postoje katolické církve k Husovi, ale také s rozvíjející se snahou o ekumenické sblížení. Nezkreslený Husův odkaz nás nabádá k vzájemnému odpuštění starých křivd a k životu ve vzájemné lásce a smíru.

PhDr. Karel Kavička
Česká republika

Bludy Jana Husa

Oficiální znění Bludů Jana Husa, tak jak byly odsouzeny Kostnickým sněmem na jeho XV. zasedání 6.července 1415

Latinské znění podle: Denzinger - Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum

1201 *627* 1. Unica est sancta universalis Ecclesia, quae est praedestinatorum universitas. Et infra sequitur: Universalis sancta Ecclesia tantum est una, sicut tantum unus est numerus omnium praedestinatorum.

1202 *628* 2. Paulus numquam fuit membrum diaboli, licet fecit quosdam actus actibus ecclesiae malignantium consimiles.

1203 629 3. Praesciti non sunt partes Ecclesiae, cum nulla pars eius finaliter excidat (Bulla: -et) ab ea, eo quod praedestinationis caritas, quae ipsam ligat, non excidit (Bulla: -et) (cf. 1 Cor 13, 8).

1204 *630* 4. Duae naturae, divinitas et humanitas, sunt unus Christus.

1205 *631* 5. Praescitus, etsi aliquando est in gratia secundum praesentem iustitiam, tamen numquam est pars sanctae Ecclesiae; et praedestinatus semper manet membrum Ecclesiae, licet aliquando excidat a gratia adventitia, sed non a gratia praedestinationis.

1206 *632* 6. Sumendo Ecclesiam pro convocatione praedestinatorum, sive fuerint in gratia, sive non secundum praesentem iustitiam, isto modo Ecclesia est articulus fidei.

1207 *633* 7. Petrus non est nec fuit caput Ecclesiae sanctae catholicae.

1208 *634* 8. Sacerdotes quomodolibet criminose viventes, sacerdotii polluunt potestatem, et sicut filii infideles sentiunt infideliter de septem sacramentis Ecclesiae, de clavibus, officiis, censuris, moribus, caeremoniis, et sacris rebus Ecclesiae, veneratione reliquiarum, indulgentiis et ordinibus.

1209 *635* 9. Papalis dignitas a Caesare inolevit, et Papae praefectio (Bulla: perfectio) et institutio a Caesaris potentia emanavit.

1210 636 10. Nullus sine revelatione assereret rationabiliter de se vel alio, quod esset caput ecclesiae particularis, nec Romanus Pontifex est caput Romanae Ecclesiae (Bulla: particularis).

1211 *637* 11. Non oportet credere, quod iste, quicumque est Romanus Pontifex, sit caput cuiuscumque particularis ecclesiae sanctae, nisi Deus eum praedestinaverit.

1212 *638* 12. Nemo gerit vicem Christi vel Petri, nisi sequatur eum in moribus: cum nulla alia sequela sit pertinentior, nec aliter recipiat a Deo procuratoriam potestatem; quia ad illud officium vicariatus requiritur et morum conformitas et instituentis auctoritas.

1213 *639* 13. Papa non est verus et manifestus successor Apostolorum principis Petri, si vivit moribus contrariis Petro: et si quaerit avaritiam, tunc est vicarius ludae Iscarioth. Et pari evidentia Cardinales non sunt veri et manifesti successores collegii aliorum Apostolorum Christi, nisi vixerint more Apostolorum, servantes mandata et consilia Domini nostri Jesu Christi.

Neoficiální český překlad naší redakce

1. Je jen jedna svatá všeobecná Církev, která je společenstvím předurčených (ke spáse). Z toho vyplývá: Všeobecná svatá církev je jedna, tak jako je jeden počet všech předurčených.

2. Pavel nikdy nebyl členem ďábelské (církve), i když konal některé činy, které jsou podobné činům církve zlovolníků.

3. Předvídaní (k zavržení) nejsou členy církve, poněvadž všichni nakonec odpadnou, protože jim schází milost předurčení, kterou by s ní byli svázáni.

4. Dvě přirozenosti božská a lidská jsou jeden Kristus.

5. Zavržený, i když je někdy v milosti, vzhledem k momentální situaci (časné spravedlnosti), přece není nikdy členem svaté Církve. Předurčený vždycky zůstává členem Církve, i když může někdy ztratit milost časnou, ale ne milost předurčení.

6. Že shromáždění předučených, ať jsou v milosti či nikoliv podle momentální situace (časné spravedlnosti),
tvoří Církev je článek víry.

7. Petr není a nikdy nebyl hlavou svaté katolické Církve.

8. Kněží, kteří žijí jakýmkoli zločinným způsobem, poskvrňují kněžskou moc a jako synové nevěrní zrazují sedm svátostí církve ohledně zpovědí, úřadů, církevních trestů, obyčejů, obřadů a svatých věcí Církve, uctívání ostatků, odpustků a svěcení.

9. Papežská důstojnost pochází od Císaře a papežova moc a vliv vyplývají z moci Císařovy.

10. Nikdo bez zjevení nemůže rozumně tvrdit sám o sobě nebo o jiném, že je hlavou partikulární církve, ani Římský velekněz není hlavou Římské církve partikulární.

11. Není nutné věřit, že někdo, bez ohledu na to, kdo je Římským Velekněžem, je hlavou jakékoli partikulární církve svaté, pokud ho Bůh nepředurčil.

12. Nikdo nemůže být zástupcem Krista nebo Petra, jestliže ho nenásleduje v ctnosti, neboť není nikdo vhodnější k následování a není jiný způsob, jak získat od Boha pověření, neboť k tomu úřadu se vyžaduje následovník vysoké mravní úrovně a vrozené autority.

13. Papež není opravdovým a zřejmým nástupcem knížete apoštolů Petra, pokud žije podle zásad, jež odporují zásadám Petrovým Jestliže propadl hrabivosti, pak je nástupcem Jidáše Iškariotského. Stejně tak kardinálové nejsou zjevnými a opravdovými nástupci sboru Kristových apoštolů, jestliže nežijí podle vzoru apoštolů a nezachovávají příkazy a rady našeho Pána Ježíše Krista.

1214 *640* 14. Doctores ponentes, quod aliquis per censuram ecclesiasticam emendandus, si corrigi noluerit, saeculari iudicio est tradendus, pro certo sequuntur in hoc pontifices, scribas et pharisaeos, qui Christum non volentem eis oboedire in omnibus, dicentes: 'Nobis non licet interficere quemquam' (Jo 18, 31), ipsum saeculari iudicio tradiderunt; et tales sunt homicidae graviores quam Pilatus.

14. Vyšetřující církevní učitelé, kteří provinilce propadlé církevním trestům, odmítající se napravit, předávají světské spravedlnosti, v tom zcela jistě následují kněze, zákoníky a farizeje, kteří Krista samotného, jenž se jimi nechtěl řídit ve všech věcech, slovy: „nám není dovoleno nikoho popravit" (Jan 18,31) vydali světské spravedlnosti. Takoví jsou horší vražedníci než Pilát.

1215 *641* 15. Oboedientia ecclesiastica est oboedientia secundum adinventionem sacerdotum Ecclesiae praeter expressam auctoritatem Scripturae.

15. Církevní poslušnost je poslušnost, která byla ustanovena kněžími Církve bez výslovné autority Písma.

1216 *642* 16. Divisio immediata humanorum operum est: quod sunt vel virtuosa vel vitiosa, quia si homo est vitiosus et agit quidquam, tunc agit vitiose; et si est virtuosus et agit quidquam, tunc agit virtuose; quia sicut vitium, quod crimen dicitur seu mortale peccatum, inficit universaliter actus hominis vitiosi, sic virtus vivificat omnes actus homini virtuosi.

16. Bezprostřední rozdělení lidských činů je toto: jsou buď ctnostné nebo hříšné. Jestliže je člověk hříšný, tak cokoliv dělá, dělá hříšně. Jestliže je ctnostný, tak cokoliv dělá, dělá ctnostně. Neboť tak jako zkaženost, jež je nazývána zločinem nebo smrtelným hříchem, infikuje všechny činy člověka bezbožného, tak ctnost dává život všem činům člověka ctnostného.

1217 *643* 17. Sacerdotes Christi viventes secundum legem eius, et habentes Scripturae notitiam et affectum ad aedificandum populum, debent praedicare non obstante praetensa excommunicatione. Et infra: Quod si Papa vel aliquis praelatus mandat sacerdoti sic disposito non praedicare, non debet subditus oboedire.

17. Kněží Kristovi žijící podle jeho zákona, kteří mají znalost Písma a schopnost zdokonalovat lidi, jsou povinni kázat, bez ohledu na to, zda byli před tím exkomunikováni. Jestliže papež nebo některý prelát zakáže knězi, který je připravený kázat, neměl by ho podřízený poslechnout.

1218 *644* 18. Quilibet praedicantis officium de mandato accipit, qui ad sacerdotium accedit; et illud mandatum debet exsequi, praetensa excommunicatione non obstante.

18. Kdo je pověřen úřadem kazatele a vysvěcen na kněze, je povinen toto poslání vykonávat, bez ohledu na předchozí exkomunikaci.

1219 *645* 19. Per censuras ecclesiasticas excommunicationis, suspensionis et interdicti ad sui exaltationem clerus populum laicalem sibi suppeditat, avaritiam multiplicat, malitiam protegit, et viam praeparat antichristo. Signum autem evidens est, quod ab antichristo tales procedunt censurae, quas vocant in suis processibus fulminationes, quibus clerus principalissime procedit contra illos, qui denudant nequitiam antichristi, qui clerum pro se maxime usurpabit.

19. Skrze církevní tresty exkomunikace, suspense a interdiktu (vyloučení ze společenství církve, zbavení úřadu a zákazu udělování svátostí) si chce duchovenstvo ke svému prospěchu podřídit laiky, zvýšit zisk a zakrýt zlo a připravit cestu antikristu. Neboť je docela zřejmé, že od antikrista pochází takové církevní tresty, při nich se žádá církevní prokletí, a kterými duchovenstvo vystupuje proti těm, kteří odhalují nepravost antikristovu, který duchovenstvo opanoval.

1220 *646* 20. Si Papa est malus et praesertim, si est praescitus, tunc ut Iudas Apostolus est diabolus, fur, et filius perditionis, et non est caput sanctae militantis Ecclesiae, cum nec sit membrum eius.

20. Jestliže je papež špatný a zvláště jestli jezavržený, pak patří jako apoštol Jidáš ďáblovi, je zloděj a syn zatracení a není hlavou svaté bojující Církve, když není ani jejím členem.

1221 *647* 21. Gratia praedestinationis est vinculum, quo corpus Ecclesiae et quodlibet eius membrum iungitur Christo capiti insolubiliter.

21. Milost předurčení je poutem, kterým tělo Církve a kterýkoli její člen jsou nerozlučně spojeni s hlavou Kristem.

1222 *648* 22. Papa vel praelatus malus et praescitus est aequivoce pastor, et vere fur et latro.

22. Papež nebo prelát, který je špatný a zavržený je pastýřem jen zdánlivě, ale ve skutečnosti je zloděj a lupič.

1223 *649* 23. Papa non debet dici 'sanctissimus', etiam secundum officium quia alias rex deberet etiam dici sanctissimus secundum officium, et tortores et praecones dicerentur sancti, immo etiam diabolus deberet dici sanctus, cum sit officiarius Dei.

23. Papež by se neměl nazývat nejsvětější ani vzhledem ke svému úřadu, potom také král by se měl nazývat nejsvětější vzhledem k úřadu a mučitelé a hlasatelé by se měli nazývat svatí, ba dokonce ďábel by se měl nazývat svatým, když je vykonavatelem Božím.

1224 *650* 24. Si Papa vivat Christo contrarie, etiamsi ascenderet per ritam et legitimam electionem secundum constitutionem humanam vulgatam, tamen aliunde ascenderet quam per Christum, dato etiam quod intraret per electionem a Deo principaliter factam; nam Iudas Iscariothes rite et legitime est electus a Deo Christo Iesu ad episcopatum et tamen ascendit aliunde in ovile ovium.

24. Pokud papež nežije podle vzoru Krista, i když nastoupil po řádně provedené volbě podle lidského ustanovení, přece nastoupil jinak než skrze Krista, i když se to bere jako volba podle řízení Božího. Také Jidáš Iškariotský byl správně a zákonitě vybraný Bohem Ježíšem Kristem do úřadu biskupa a tak povýšen na pastýře ovcí.

1225 *651* 25. Condemnatio 45 articulorum Iohannis Wicleff, per doctores facta, est irrationabilis et iniqua et male facta: ficta est causa per eos allegata, videlicet ex eo quod 'nullus eorum sit catholicus, sed quilibet eorum aut est haereticus, aut erroneus, aut scandalosus'.

25. Odsouzení 45 článků Jana Wicleffa církevními učiteli je nesmyslné, nespravedlivé a zlovolné. Důvody jimi uvedené jsou vymyšlené a z nich je zřejmé, že nikdo z nich není pravověrný, ale každý z nich je rozkolník nebo bludař nebo hanebník.

1226 *652* 26. Non eo ipso, quod electores, vel maior pars eorum consenserint viva voce secundum ritum hominum in personam aliquam, eo ipso illa persona est legitime electa, vel eo ipso est verus et manifestus successor vel vicarius Petri Apostoli, vel alterius Apostoli in officio ecclesiastico: unde, sive electores bene vel male elegerint, operibus electi debemus credere: nam eo ipso, quo quis copiosius operatur meritorie ad profectum Ecclesiae, habet a Deo ad hoc copiosius facultatem.

26. Neplatí, že když se shodnou při hlasování podle lidského řádu voliči nebo jejich větší část na nějaké osobě, že tím je ona osoba právoplatně zvolena a tím je pravým nástupcem nebo zástupcem apoštola Petra nebo jiného apoštola v církevním úřadu a z toho důvodu, ať už voliči zvolili dobře nebo špatně, jsou povinni věřit činům zvoleného, neboť tím, že někdo pracuje k prospěchu Církve, má k tomu plné zmocnění od Boha.

1227 *653* 27. Non est scintilla apparentiae, quod oporteat esse unum caput in spiritualibus regens Ecclesiam, quod semper cum Ecclesia ipsa militante conversetur et conservetur.

27. Není nejmenší důkaz, že by měla být jedna hlava, která by řídila církev v duchovních věcech, neboť vždycky když sama Církev bojující diskutuje se zachovává.

1228 *654* 28. Christus sine talibus monstruosis capitibus per suos veraces discilpulos sparsos per orbem terrarum melius suam Ecclesiam regularet.

28. Kristus, bez tolika obludných hlav, skrze své věrné učedníky, rozptýlené po okrsku zemském, lépe řídí svou Církev.

1229 *655* 29. Apostoli et fideles sacerdotes Domini strenue in necessariis ad salutem regularunt Ecclesiam, antequam Papae officium foret introductum : sic facerent, deficiente per summe possibile Papa, usque ad diem iudicii.

29. Apoštolové a věrní kněží Páně usilovně řídili Církev ve věcech nezbytných pro spásu dříve než byl zaveden úřad papeže a stejně tak to budou dělat až do dne soudu i přes možnou nepřítomnost papeže.

1230 *656* 30. Nullus est dominus civilis, nullus est praelatus, nullus est episcopus, dum est in peccato mortali (cf: *1165).

30. Nikdo není světským pánem, nikdo není prelátem, nikdo není biskupem, pokud je ve smrtelném hříchu.

Překlad z latiny Karel Chrobák

Henrici Denzinger
Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum
In 2012 Ignatius Press published a bilingual Latin-English version of the 43rd 2010 edition of Denzinger-Hünermann with entries up to 2008 A.D.

O Mistru Janu Husovi bylo napsáno již desítky odborných pojednání a stovky různých článků. Nikde ani na internetu však není k dispozici oficiální znění jeho bludných tezí, které byly odsouzeny Kostnickým koncilem. Pokusili jsme se o překlad úředního latinského znění, tak jak je přináší ve sborníku rozhodnutí koncilů, synod a papežů sbírka Henrica Denzingera. Jsme si vědomi nedostatečnosti našeho laického překladu, který je dán i obtížností středověké teologické terminologie, která je zde použita. Například v učení o predestinaci – předurčení se používá terminů praedestinatus a praescitus. Praedestinatus je myšleno ten, kdo je předurčený ke spáse; praescitus, což se většinou překládá jako předvěděný znamená předurčeného k zavržení, čímž je myšleno, že Bůh ve své vševědoucnosti dopředu ví, kdo dosáhne spásy a kdo ne. Naukou o predestinaci se později podrobně zabýval německý reformátor Martin Luter, který podobně jako Hus učil o predestinaci absolutní, jako by každý už od narození měl určeno, že bude buď spasen nebo zavržen a podle toho jeho celoživotní skutky jsou také dobré nebo špatné. Církev ve svém učení o předurčení poukazuje na hluboké tajemství Boží vševědoucnosti, která ovšem nikterak neovlivňuje svobodnou vůli člověka. Jestliže tedy Bůh ví dopředu, kdo bude spasen nebo zavržen, ví to s ohledem na zásluhy nebo hříchy každého jednotlivce, jak každý prožije svůj život, který je svobodným jednáním každého, nikoli jakýsi předm naplánovaný osud. Nechceme se pouštět do teologických výkladů, ponecháváme čtenářům možnost posoudit laicky na první pohled Husovo učení.

Zcela zřejný je například článek 30. Pokud by tato teze měla platit, uvedlo by to celou společnost do úplného chaosu. Veřejní představitelé králem počínaje až po nejníže postaveného úředníka by dle toho ztráceli veškerou výkonnou moc, pokud jsou ve smrtelném hříchu a stejně tak i papež, biskupové, církevní hodnostáři, kněží a veškeré duchovní osoby dle toho ztrácejí duchovní moc plynoucí ze svěcení, takže by si nakonec nebyl nikdo jistý, zda byl např. na platné mši svaté a zda proměňování a svaté přijímání bylo skutečné, podobně by si nikdo nebyl jist, zda dostal platné rozhřešení při svaté zpovědi, zda byl platně manželsky oddán apod. Církevní učení je, že svátosti platí, pokud jsou správně uděleny bez ohledu na svatost jejich udělovatele. Platně vysvěcený kněz platně proměňuje eucharistii, i kdyby měl na svědomí sebevětší hřích.

Husovo učení bylo silně ovlivněno učením anglického reformátora Jana Wicleffa (1330-1384). Jeho bludy odsoudil Kostnický koncil již dříve (4.května 1415). Bylo to 45 článků viz Denzinger 1151-1195 (staré číslování 581-625). Bludy Wicleffovy a Husovy byly pak společně znovu odsouzeny Bulou „Inter cunctas" 22.února 1418 viz Denzinger 1247-1279 (staré číslování 657-689). Po odsouzení Wicleffových bludů sněmem v Kostnici byly, více než čtyřicet let po jeho smrti, jeho kosti vyzdviženy z hrobu, veřejně spáleny a popel z nich vhozen do potoka a odplaven do moře.

Ohledně Husova procesu před Kostnickým koncilem vydal velmi poučnou publikaci Doc.JUDr.Jiří Kejř, DrSc., vyznáním evangelík, nazvanou Jan Hus známý a neznámý (Vydala Univerzita Karlova 2010), kde shrnul výsledky svého celoživotního bádání o Husovi a uvedl veškeré dostupné prameny a literaturu k Husově osobnosti. Ohledně bludných článků Husových uvádí, že jejich počet byl původně 49, potom 42 a byly předkládány v různých verzích. Když Hus namítal, že znění není autentické nebo jsou výpovědi zkreslené, byly sporné články z procesu odstraněny a co nejstručněji bylo přesně citováno z Husových rukopisů a počet článků se snížil na 30. Husův proces byl veden spravedlivě a legitimně podle tehdejšího církevního práva. Jiří Kejř se vyjádřil jasně: „Právní rehabilitace Jana Husa, která by byla nakonec záležitostí katolické teologie a kanonického práva, vůbec není možná." K problematice „morální rehabilitace" uvedl: „Rehabilitovaný, to je rekatolizovaný Hus by pro církve vzešlé z reformace ztrácel význam morální autority."

Přehled odouzeného Husova učení

Jak jej podává Dr. Sedlák na základě Kostnického koncilu

1) Církev tvoří výhradně a pouze společenství předurčených k věčné spáse.
2) Bůh předurčil některé lidi k věčné spáse, některé k věčnému zavržení.
3) Předurčenému (předvědčnému) k věčnému zavržení Bůh nedává žádnou milost.
4) Předurčený k věčnému zavržení žije trvale v těžkém hříchu.
5) Kněz žijící ve stavu těžkého hříchu neplatně uděluje svátosti.
6) Knížata a představení, jsou-li ve stavu těžkého hříchu, neprávem zastávají svůj úřad a poddaní je nesmějí poslouchat.
7) Institucionální církev v čele s papežem není pravou Církví Kristovou.
8) Tuto církev není třeba poslouchat.
9) Institucionální církev má své oprávnění pouze tehdy, když jedná a chová se jako společenství svatých.
10) Církev má být podřízena světské moci, která má právo ji reformovat.
11) Kristus neustanovil papežství.
12) Papežství ustanovil císař Konstantin.
13) Papež nemá právo Církvi vládnout a nařizovat jí něco z pozice její hlavy.
14) Hostie a víno se po konsekraci nestávají Tělem a Krví Páně.
15) Při konsekraci se podstata hostie a vína nemění, nestává se podstatou Těla a Krve Páně.
16) Hostie a víno se stávají Tělem a Krví Páně pouze v obrazném slova smyslu, latentně.
17) K obrazné proměně hostie a vína v Tělo a Krev Páně je třeba, aby celebrující kněz nebyl ve stavu těžkého hříchu.
18) Dobré skutky, vykonané ve stavu těžkého hříchu, jsou hříšné.
19) Kněz ve zpovědnici neuděluje rozhřešení, pouze ohlašuje Boží odpuštění.
20) Rozhřešení není platné, pokud zpovědník je ve stavu těžkého hříchu.
21) Skutečnou hlavou Církve je Kristus, nikoli papež.
22) Institucionální církev nemá práva vyučovat lid, pokud kněží žijí ve stavu smrtelného hříchu.
23) Papež nemá právo vládnout světsky, mít svůj stát.
24) Církev nemá mít žádný majetek.
25) Papež ani biskup nemají právo hlásat odpustky.
26) Odpustky nemají moc odpouštět časné tresty za hříchy.
27) Pravá církev Kristova je neviditelné společenství predestinovaných k věčné spáse a žijících ve stavu milosti.
28) Pravá Církev Kristova není totožná s církví papeže, biskupů a kněží.
29) Církev nepotřebuje úctu svatých, jejich obrazy a sochy.
30) Církev nemá právo ukládat kanonické tresty.

ThDr.Jan Sedlák, M.Jan Hus, Dědictví sv.Prokopa 1915

Husova ulice v Kostnici, vpravo Husův dům (foto Václav Adam)

V předmluvě k reedici Sedlákova díla se uvádí: Je smutné, že na konci 20. století, kdy už proběhlo tolik veřejných rozprav a bylo napsáno a proneseno tolik závažných výroků o Husovi, je vlastní Husovo dílo z velké části neznámé. Čas od času vycházejí některá Husova drobná dílka, nemáme však stále k dispozici kritické vydání Husových děl, ve kterém by bylo paralelně původní podání spolu s kvalitním překladem. Následkem toho vlastně kulturní veřejnost u nás přesně vůbec neví, co vlastně Hus ve svém díle napsal sám, a která díla se mu připisují, ale nejsou původní. To vše by mělo být doplněno podrobným poznámkovým aparátem. To všechno teprve čeká na tým nestranně, ale pečlivě, metodicky a zodpovědně pracujících teologů, historiků, psychologů, sociologů, filozofů a jiných odborníků, kde by byli zastoupeni katolíci i nekatolíci, ba i nevěřící.

Potom by se bezpochyby ukázko, že M. Jan Hus byl a je katolické Církvi blíže, než se doposud na obou stranách myslelo. Třebaže M. Jan podle Palackého *zapomínal že také pokora a poslušnost jsou křesťanské ctnosti*, presto není pochyb, že byl knězem bezúhonným a horlivým. K odhalení všech dalších, bezpochyby četných pozitivních rysů Husova díla je však třeba vrátit se k původnímu podání. V záležitosti Husova Života a díla nelze dosáhnout jednoty tak, že bychom uzavřeli mezi sebou dohodu, že si vzájemně budeme tolerovat různé „pravdy" či spíše polopravdy a lži o Husovi. Jednoty lze dosáhnout pouze návratem ke kořenům, původním a autentickým dílům. Jedině pravda nás osvobodí od neblahého odkazu minulosti.

P. Dr. Tomáš Bahounek OP

Pro zájemce o historii Mistra Jana Husa doporučujeme též velmi kvalitní knihu Ctirada Václava Pospíšila Husovská dilemata, kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství v letošním roce.

Upálení Mistra Jana Husa, jak to viděl na místě samém Petr z Mladějovic

M. Jan Hus v Martinické bibli

Když pak byl Hus veden z onoho kostela tak korunován, na hřbitově toho kostela pálili právě knihy, prý jeho. Spatřiv to, jda kolem, pousmíval se tomuto jejich počínání. A cestou napomínal ty, kteří stáli okolo, i kdo šli za ním, aby nevěřili, že má zemříti pro bludy; poněvadž mu byly lstivě přiřčeny a lživě za vinu kladeny křivým svědectvím jeho úhlavních nepřátel. A věru skoro všichni obyvatelé města vyšli ve zbroji a provázeli ho na smrt.

A když přišel k místu, kde měl býti umučen, poklekl, pozdvihl ruce i oči k nebi a s plně oddanou zbožností modlil se žalmy, zvláště: „Smiluj se nade mnou, Bože" [Ž 51,3] a „V Tebe, Pane, jsem doufal" [Ž 31,2.6], opakuje verš „V ruce Tvé, Pane". Krajané jeho, kteří tu stáli, slyšeli, jak se modlí radostně a s veselou tváří.

Místo, kde měl být umučen, bylo mezi zahradami na louce, kudy se jde z města Kostnice k tvrzi Gottliebenu, mezi branami a příkopy předměstí toho města. Někteří okolo stojící laikové hovořili: „Nevíme, co a jak dříve činil či mluvil, nyní však vidíme a slyšíme, jak svatými slovy se modlí i mluví". A jiní pravili: „Jistě by bylo dobře, aby měl zpovědníka a byl slyšen". Avšak nějaký kněz sedící na koni v zeleném oděvu, podšitém červeným hedvábím řekl: „On nesmí býti slyšen, ani mu nesmí být dán zpovědník, poněvadž je to kacíř." Mistr Jan však, dokud ještě byl v žaláři, vyzpovídal se nějakému doktoru, mnichovi, který ho dobrotivě vyslechl a dal mu rozhřešení, jak sám [Hus] vyznává v jednom z listů, jež poslal svým přátelům z vězení.

Když pak se modlil, jak již připomenuto, spadla mu s hlavy ona potupná koruna pomalovaná třemi ďáble; pohleděv na ni, pousmál se. A někteří z žoldnéřů kolem pravili: „Ať mu ji dají znovu na hlavu, aby byl upálen spolu s ďáble, svými pány, kterým sloužil." Povstávaje na rozkaz katův z místa, kde se modlil, zvolal hlasitě a zřetelně, takže i jeho přátelé dobře ho mohli slyšeti: „Pane Ježíši Kriste, tuto strašlivou, potupnou a krutou smrt pro tvé evangelium a pro kázání slova tvého chci poslušně a pokorně podstoupiti." Nato byl veden kolem okolostojících; napomínal je a žádal, aby nevěřili, že se jakýmkoli způsobem držel článků přičítaných mu křivými svědky, že je kázal neb jim učil. Pak byl svlečen ze svého oděvu a přivázán ke sloupu provazy tak, že byl k tomu sloupu uvázán rukama nazad, a když byl obrácen tváří k východu, řekli někteří z okolostojících: „Ať nestojí obrácen tváří k východu, protože je kacíř; obraťte jej k západu." Tak se i stalo. Když pak ho přivazovali za krk jakýmsi začerněným řetězem, podíval se naň a s úsměvem pravil katům: „Pán Ježíš Kristus, vykupitel můj a spasitel, tvrdším a těžším řetězem byl spoután; já bídný nestydím se nésti tenhle, pro jeho jméno jsa svázán." Onen sloup byl pak jako tlustý kůl, skoro na půl kroku široký; na jednom konci jej zaostřili a zatloukli do země na oné louce. Pod nohy Mistru podložili dvě svázané otepi dříví. Přivázán ke sloupu, měl ještě na nohou střevíce a jedno pouto. A takové otepi dříví, proložené slámou, kladli mu i kolem těla, jak stál, až k bradě; bylo toho dřeva na dva vozy neb káry.

Než však hranice byla podpálena, přišel k němu říšský maršálek Hoppe z Pappenheimu, a s ním syn nebožtíka Klema a domlouvali mu prý, aby si ještě zachoval život a aby odpřisáhl a odvolal někdejší svoje kázání a učení. On však pohlížeje k nebi hlasitě odpověděl: „Bůh je mi svědkem, že co se mi křivě připisuje a z čeho mne křiví svědkové obvinili, tomu jsem nikdy neučil ani toho nekázal, nýbrž mou přední snahou při kázání i při všech mých činech i spisech bylo, abych jen mohl odvrátit lidi od hříchů. A v té pravdě evangelia, kterou jsem psal, učil i kázal podle výroků a výkladů svatých doktorů, dnes s radostí chci zemříti." A uslyševše to, ihned onen maršálek spolu se synem Klemovým zatleskali rukama a odešli.

Nato katové pod ním zapálili; a Mistr hned hlasitě jal se zpívati nejdříve „Kriste, synu Boha živého, smiluj se nad námi", potom „Kriste, synu Boha živého, smiluj se nade mnou", a dále „Jenž jsi se narodil z Marie Panny". A když tak potřetí začal zpívati, v tom vítr vmetl mu plamen do tváře; i modle se v duchu pohyboval rty a hlavou, a tak duši v Pánu vydechl. Co umlkl, bylo viděti, že se hýbe, dříve než vydechl duši, asi tak dlouho, jak by bylo lze rychle odříkati dvakrát neb nejvýš třikrát Otče náš.

Když pak dříví oněch otepí a provazy shořely a zbytky těla ještě stály visíce za krk v onom řetěze, hned katové strhli to ohořelé tělo i se sloupem k zemi a spalovali je přiloživše na oheň ze třetího vozu dříví; a chodíce dokola, kyjí rozbíjeli kosti, aby tím rychleji shořely na popel. A našedše hlavu, kyjem ji rozbili na kusy a znovu vhodili do ohně. A když našli jeho srdce mezi vnitřnostmi, nabodli je na konec zašpičatěného kyje jako na rožeň, a zvláště je opékajíce a spalujíce propichovali je ostěpy, a konečně všecko obrátili v popel. A šat vhodili katové do ohně i se střevíci z rozkazu onoho Klema a maršálka, kteří řekli: „Aby snad Čechové to neměli za svaté ostatky; a my ti to dobře zaplatíme." Což i učinili. A tak i všechen popel ze shořelých dřev naložili na káru a hodili do proudu Rýna, jenž tam blízko teče.

http://www.apologet.cz/

Památník na místě upálení Mistra Jana Husa (foto Václav Adam)

Český Titanik v Chicagu

100 let od katastrofy lodi Eastland

Parník Eastland před osudovou katastrofou

Při ztroskotání lodě v Chicagu roku 1915 zemřelo 845 lidí, z toho skoro třetina Čechů. Výlet na Eastlandu se změnil v masakr, ještě než parník opustil přístav. Stalo se to tři roky po skutečném Titaniku a paradoxní je, že Titanik svým způsobem napomohl i k této tragédii.

Je neděle 24. července 1915 a léto vrcholí. Ten den je ale ošklivé počasí, je pod mrakem a občas poprchává. Ale tisícům lidí, kteří brzy ráno míří k přístavišti na Chicago River, to nevadí. Těší se na výlet. Společnost Western Electric pozvala zaměstnance na plavbu po Michiganském jezeře s piknikem poblíž Michigan City v Indianě. Čeká na ně pět velkých parníků, které si velikostí nezadají s loděmi, jež plují po mořích. Jsou dlouhé skoro jako fotbalové hřiště. Jsou to lodě Eastland, Theodore Roosevelt, Petoskey, Racine a Rochester.

Kolem je všude slyšet čeština. Chicago je v té době po Vídni druhé největší české město mimo území Čech a v chicagské filiálce Western Electric v Ciceru pracují tisíce Čechů. Celé ulice ve čtvrtích, kde čeští přistěhovalci bydlí, se toho rána vyprázdnily. - Večer zůstaly některé domy prázdné.

Chicagská společnost Western Electric, před několika málo měsíci porazila svého největšího konkurenta Kellogg Switchboard & Supply Company. Díky tomu koupila kontrolní podíl této společnosti. Trh s telefony se slibně rozvíjí a vedení Western Electric se v opojení z úspěchu odhodlá k nezvyklému kroku. Odmění zaměstnance své pobočky Hawthorne Works v Ciceru nedělním piknikem v Michigan City. Sem doplují parníky z Chicaga po jezeře Michigan. Nikdo netuší, že výlet se změní v noční můru.

Western Electric zakoupila 7000 palubních vstupenek pro své zaměstnance. Brzy ráno v neděli 24. července přicházejí první cestující. Je pod mrakem a občas slabě prší. V 6.30, hodinu před vyplutím, nastupují první pasažéři. Kapitán Eastlandu Harry Pedersen se ptá hlavního palubního inženýra Josepha Ericksona, zda jsou vyrovnávací nádrže plné. Erickson potvrdí, že před 15 minutami se jeho první asistent Charles Silvernail a druhý asistent Fred Snow pokusili napumpovat do nádrží vodu, ale bohužel čerpadla jsou mimo provoz. Kapitán nad tím nakonec mávne rukou a vysloví jen přání, aby je opravili. Do kapitána nechtic vrazí zamilovaná dvojice, čtyřiadvacetiletý William Sherry a sedmnáctiletá Emma Samková. Mají se příští měsíc brát.

Na palubě 80metrové lodi Eastland, která by podle plánu měla plout v čele konvoje, se promenáduji první hosté. Manželé Jan a Františka Salákovi, zaměstnanci Hawthorneových dílen v Ciceru, jdou opatrně po mírně se houpajícím lodním můstku. Míří rovnou do podpalubí, kde na ně čeká snídaně. Mají na sobě ty nejlepší sváteční šaty, ostatně jako všichni účastníci podnikového výletu. Františka si je nešikovně polije černou kávou. Je smutná, ale manžel ji utěšuje: „To není žádná tragédie!“ Po snídani jdou na palubu a opřou se o zábradlí s výhledem do přístaviště. Tento nápad má většina cestujících.

Je 6.41 ráno a Eastland, který má za sebou už 12 let na vodě, se začíná lehce naklánět směrem k břehu. Pasažéři žertují, že se potopí dřív, než vypluje. Posádka odhání lidi od pravoboku a žádá je, aby se rozložili rovnoměrně po celé palubě. V tutéž chvíli se podaří Silvernailovi a Snowovi opravit čerpadla a vyrovnávací nádrže se začínají pomalu plnit vodou. Loď se na chvíli stabilizuje. V 7.00 vydává kapitán telefonický povel tažnému remorkéru Kenosha, aby zahákl za sebe Eastland a byl připraven k vyplutí na jezero přesně v 7.30. Na palubě je v tu dobu kolem 1000 lidí. O pět minut později Erickson startuje lodní motory. Lidé se hrnou k zábradlí, aby sledovali, jak přicházejí jejich známí a sousedi, kteří mají smůlu a musí na další lodě. Jenže loď se začíná naklánět. Všichni se tomu smějí. "Když se s námi loď začala klonit k vodě, nic zlého jsme netušili," řekne později krajanským novinám Vincenc Dubek. Lidé na palubě jsou ostřílení mořští vlci, protože museli přeplout Atlantik a tohle je jen řeka. Navíc Eastland je jen šest metrů od nábřeží. Není se čeho bát…

Nalodění Eastlandu je přerušeno v 7.10, protože kapacita lodi je naplněna. Oficiálně je na ní 2 572 pasažérů. Ve skutečnosti jsou jich asi tři tisíce. Teď už mohou účastníci zájezdu nastupovat jen na další lodě. Dvě minuty před čtvrt na osm začíná na zádi Eastlandu vyhrávat Bradfieldův orchestr a hudba přitáhne mnoho cestujících. Mezi šlágry je slyšet i ryze česká polka. William Sherry a Emma začínají, stejně jako další páry, tančit. Loď se lehce kymácí a naklání o 10 stupňů, což z paluby nevypadá nijak zlověstně. Můstek se stahuje, ale na molo ještě dobíhá Ewan Sladký. Jeho kole-

Eastland krátce po havárii, kdy trosečníkům pomáhá remorkér Kenosha

gové na něj volají, ať pluje na jiné lodi, ale Sladký skočí do vody. Celý šťastný, že odjezd stihne, se pak nechává vytáhnout posádkou. O několik minut později bude skoku litovat. Nakloněná loď nabírá otevřenými okny ve skladech vodu, ale ještě to nikdo neví. Tažný remorkér Kenosha má už Eastland na háku a lano se napíná. Je 7.28 a loď se naklání o 45 stupňů. Všem, kteří ještě před chvílí žertovali o šikmé ploše, zmrzne úsměv na rtech. To je konec.

Nádobí od snídaně je na zemi, stejně tak jako proviant lodního baru, kam se před chvílí přesunul orchestr. Jeho členové přestávají hrát a s děsem tisknou k hrudi své nástroje. Klavír se sune po parketu a přimáčkne ke stěně dvě ženy. Z úst jim teče krev a umírají v hrozných bolestech. Lednička za barovým pultem se převrátí s mocným hlukem a všichni cestující vědí, že katastrofa se blíží. Nastává panika, když lednička spadne na dvě děti. Jsou na místě mrtvé. Hlavní paluba je přecpaná prchajícími lidmi, kteří svými těly zatarasí východ z podpalubí. Loď se ještě více nakloní. V 7.30 je „vzhůru nohama".

Vyděšení cestující, kteří zůstanou v trupu, jsou jako v uzavřené konzervě, která se začíná plnit vodou. Jeden ze zachráněných Bedřich Šimůnek popisuje situaci: „Voda začala zaplavovat loď. Já jsem dobrý plavec a snažil jsem se udržet si hlavu nad vodou. Drželo se mě asi šest lidí a táhli mě dolů. Když jsme se potopili, pustili mě a já jsem se mohl zase dostat na hladinu. Vyplaval jsem oknem a plaval ke břehu, kde mě provazem vytáhli."

Spisovatel Jack Woodford (1894-1971), který ve chvíli katastrofy stál na druhé straně řeky, popisuje událost takto: „Parník velký jako oceánská loď se pomalu převrátil, jako kdyby to byla velryba, která si chce zdřímnout. Nechtěl jsem věřit, že tak velké plavidlo mohlo něco takového udělat přímo před mýma očima, přestože bylo před chvílí připoutáno k přístavišti a voda byla nádherně klidná, aniž se cokoliv stalo: žádná exploze, požár, nic."

Většina z obětí jsou mladé ženy a děti. Během okamžiku utonou celé rodiny. Díky rychlosti, s jakou se tragédie odehrála, si nikdo nestačí vzít záchrannou vestu, natož spustit záchranný člun. František Doležal vzal na sváteční plavbu manželku Josefínu a tři děti: čtyřletou Marii, tříletého Františka Jr. a devítiměsíční dcerku Lilli. Když se loď převrací, jsou všichni na horní palubě. Paní Doležalová sevře batole v náručí a její manžel se instinktivně chytí zábradlí, děti František a Marie přepadnou přes palubu. Otec neváhá a skočí za nimi. Ve vodě je zmatek, desítky rukou se snaží zachytit čehokoliv a kohokoliv.

František konečně uvidí dceru Marii, která zoufale bojuje o život. A to až do chvíle, než na ni spadne těžká ocelová kladka a rozrazí jí hlavu. Otec jen bezmocně přihlíží a nedostatek vzduchu ho žene nad hladinu. Nadechne se, ponoří a hledá syna. Pak znovu a znovu. Nakonec zoufalého otce, který je ve vodě víc než hodinu, musí násilím vylovit záchranáři a nasadit mu pouta. Vyčerpaný Doležal nehodlá přestat: „Budu tady hledat třeba rok!" Jeho žena také zmizí pod vodou. V ten den přijde František o celou rodinu.

Přestože loď byla jen šest metrů od přístaviště a posádka remorkéru Kenosha rychle zasáhla a pomáhala lidem uvízlým na převráceném trupu, tragédie byla úděsná. Zahynulo 841 cestujících a 4 členové posádky, z toho bylo asi 220 Čechů. Dobrovolníci lovili z vody mrtvá těla tři dny.

O jednotlivých tragédiích podrobně napsal časopis Amerikán. Nejsmutnější byl asi osud rodiny Šindelářových, kteří bydleli na adrese 4537 W. Jackson Boulevard. Zahynuli všichni, rodiče i pět dětí. Utopili se i všichni z rodiny Fenikových. Zástěrovi ztratili tři dcery, stejně jako Dolejšovi, Turkovi, Štreitovi. Ervín Nádeník se utopil se svou snoubenkou Annou Řebounovou. Měli těsně před svatbou. Podobně tomu bylo se snoubenci Williamem a Emmou, kteří byli pohřbeni ve společném hrobě. Při pitvě vyšlo najevo, že Emma byla ve třetím měsíci těhotenství.... Jinou tragedií skončil případ Jana Saláka, jehož manželka Františka zůstala též mezi oběťmi, nesnesl mučivou ztrátu a spáchal v pondělí sebevraždu. Otrávil se doma svítiplynem.

Symbolem tragédie se pro Chicago stal sedmiletý Vilík Novotný, který se utopil spolu s rodiči a sestrou Maruškou. Původně nevěděli kdo je. Jeho tělo evidované pod číslem 396 leželo týden v provizorní márnici. Nakonec ho poznali jeho spolužáci Walter Čech a František Řežábek. A pak i jeho babička. Zůstala sama. Město Vilíkovi vystrojilo velký pohřeb. Přišel starosta Thompson, ale také skauti, sokolové, pěvecké soubory. V čele průvodu jeli policisté na motorkách, věnce se vezly na dvou vozech. Ulice lemovaly tisíce lidí.

Stovky obětí lodní katastrofy Eastlandu - chicagská patologie nechala zhotovit zvláštní razítko na jejich ohledací listy.

Všech osm členů rodiny Šindelářovy, kteří zahynuli na Eastlandu, bylo čtyři dny po katastrofě 28.července 1915 pohřbeno na Českém národním hřbitově v Chicagu. Rakve byly za deště převezny na prostém zahradnickém voze a uloženy do hrobů vedle jejich prarodičů, kteří zde byli pochováni před několika lety.

Policie hned po nehodě zatkla několik zaměstnanců lodní společnosti, které Eastland patřila. Mezi nimi byl i kapitán Hany Pedersen a hlavní inženýr Joseph Erickson, který přišel během nehody o devatenáctiletého bratra Petera, rovněž člena posádky. Rozzuřený dav se na kapitána vrhl a policie měla hodně práce, aby ho uchránila před lynčem. Lidé mu nemohli odpustit, že porušil čestnou povinnost kapitána opustit loď jako poslední a vyskočil z ní mezi prvními. Většina zatčených včetně kapitána a hlavního inženýra byla před soudem obviněna a poslána do vězení.

Když Chicago pohřbilo mrtvé, začalo se řešit, jak se to mohlo stát.Vysvětlení bylo stejně neuvěřitelné jako katastrofa sama. Eastland nebyla postavená na výletní plavby, původně měla převážet ovoce, které se ukládalo do hloubi trupu. Teď tam nebylo nic, a tak byla vratká. Měla příliš vysoko těžiště a tudíž špatnou stabilitu. A neštěstí pověstného Titaniku to ještě zhoršilo.

V roce 1915 byl v důsledku potopení Titaniku vydán zákon, že lodě musí mít k dispozici tolik záchranných člunů, aby se do nich vešli všichni lidé na palubě. Titanic jich tehdy tolik neměl. Jenže když umístili dodatečné čluny na Eastland, a všechny byly vysoko, až na úrovni paty komínů, a zavěšené podél boků lodě, dělalo to parník ještě nestabilnější. Normální plavidlo by se zahoupalo, ale nedalo by se tak vychýlit. Eastland se však začala převracet.

A ještě jedna věc přispěla. Loď měly vyrovnávat balastní nádrže. Do těch se pumpuje voda, takže loď má větší ponor a lépe „sedí". Jenže pumpy nefungovaly. Když je posádka konečně opravila, bylo už pozdě. A tak není divu, že veřejnost začala těsně po katastrofě kapitána lodi Harryho Pedersona obviňovat.

Ale viníků bylo víc. Loď sice kontrolovali vládní inspektoři, ale zatímco majitel lodě a posádka ignorovali bezpečnostní předpisy, úředníci se tvářili, že to nevidí. Krajanský tisk tehdy napsal: „Jednomyslný úsudek vyzněl v ten smysl, že vinu nese zločinná nedbalost, šlendrián a ziskuchtivost. Zde byla to nesvědomitost a zlořád lidský, zlořečená touha po zlatě a výdělku, jež byly přímou příčinou katastrofy chicagské."

I přes to, co se stalo, plula loď Eastland až do roku 1946. Koupilo ji americké námořnictvo a udělalo z ní školní loď, dělový člun, kde se učili střílet po ponorkách muži, kteří se měli stát dělostřelci na nákladních lodích plujících v konvojích přes Atlantik. A 7. června 1921 si to tahle loď, ovšem již pod novým jménem Wilmette, vyzkoušela naostro. V jezeře se objevila skutečná ponorka, německá UC-97, která se na konci války vzdala Američanům. Ti ji dopravili až před ústí děl Wilmette.

Loď sloužila i za druhé světové války a i přes její tragickou historii se na ní v srpnu 1943 plavili prezident Franklin Delano Roosevelt, admirál Leahy, prezidentův poradce Harry Hopkins a další pohlaváři. V roce 1946 byla nabídnuta k prodeji a protože ji nikdo nechtěl, byla příští rok sešrotována.

Veřejnost v naší staré vlasti o tragedii lodi Eastland příliš mnoho neví. Zatímco o skutečném Titaniku, kde nezahynul ani jeden Čech, se psalo do nejmenších detailů, o lodním neštěstí v Chicagu, kde zahynulo více jak dvě stě Čechů, se nevědělo. Bylo to i z toho důvodu, že za první světové války bylo spojení s Amerikou narušeno a Češi měli doma svých starostí dost. V době velkých válečných operací a tisícových masakrů na frontách asi neštěstí za Atlantikem nikoho tolik nevzrušovalo. Pak přišel vznik republiky, takže pozornost poutaly vzrušující změny jiného druhu. O uplynulých letech se mluvilo jen v souvislosti s válkou. Letošní sté výročí tragedie dává příležitost tuto smutnou událost národu připomenout.

Na Českém národním hřbitově v Chicagu byl v letošním roce vytvořen památník obětem Eastlandu. Po samotné katastrofě lodi bylo na tomto hřbitově pochováno celkem 143 obětí. Správa hřbitova k tomuto účelu tehdy otevřela nové 16. oddělení. Padesát pomocníků 12 hodin denně kopalo hroby, ruční vykopání jednoho hrobu tehdy trvalo dvěma mužům čtyři hodiny. Tehdejší šéf bezpečnosti, pozdější starosta Chicaga, Antonín Čermák, sám českého původu, zajistil dopravu rakví s ostatky zesnulých a květin z města na hřbitov. Památník na Českém národním hřbitově bude slavnostně odhalen v neděli 12.července 2015 v 1.00 po obědě.

Podle Wikipedie, časopisu Epocha, novin Mladá fronta dnes a www.friendsofbnc.com/eastland

Památník obětem Eastlandu na Českém národním hřbitově v Chicagu zbudovaný ke 100. výročí tragedie

Keep Holy the Sabbath

Observing a weekly holy day of worship and rest has been part of Judeo-Christian religious life since Moses received the 10 Commandments from Cod on Mount Sinai. A generation ago, it was easier to maintain Sunday as a day of prayer and leisure as most stores and business were closed on this day and school activities were curtailed. However, in our day, Sunday is seen by many people and by society as a whole as just one more day of the week to catch up on chores at home, extra work from the office or shopping. What does it mean to keep holy the Sabbath?

Rooted in the account of God Himself resting on the seventh day after the creation of the world, the Sabbath observance is a model for human life and activity. In the Old Testament, the practical implications of this commandment were spelled out very precisely. The early Christians eventually moved the observance of the Sabbath from the seventh day of the week to the first day of the week to commemorate the day of the Resurrection as well as Pentecost. By the early 4th century, the Church had established Sunday as a day of worship and rest.

The observance of the Sunday Sabbath is centered on the celebration of the Holy Eucharist. *The Catechism of the Catholic Church (CCC)* reminds us that "the Sunday celebration of the Lord's Day and His Eucharist is at the heart of the Church's life ... and is to be observed as the foremost day of obligation in the universal Church" *(CCC* #2177). More than just a man-made regulation, the obligation to attend Sunday Mass "is a testimony of belonging and of being faithful to Christ and to His Church. The faithful give witness by this to their communion in faith and charity. Together they testify to God's holiness and their hope of salvation. They strengthen one another under the guidance of the Holy Spirit" *(CCC* #2182). As Sunday Mass is "the foundation and confirmation of all Christian practice," a Catholic can be excused from this obligation only for a most serious reason *(CCC* #2181).

The Church also continues to observe the Sabbath as a day of rest, providing a divinely inspired rhythm of work and leisure. "The faithful are to refrain from engaging in work or activities that hinder the worship owed to God, the joy proper to the Lord's Day, the performance of works and mercy and the appropriate relaxation of mind and body" *(CCC* #2185). God gave us the Sabbath for He knew as human beings we need to take time away from the usual routine of labor and activity, to allow our spiritual, family, cultural and communal lives to be renewed and refreshed. The Church recognizes that - in the complexity of today's world, family needs, the demands of certain jobs and social services - she may at times excuse a person from this expectation of keeping Sunday as a day of rest, but these exceptions should never lead to general disregard of this precept.

It takes discipline and planning to ensure that Sunday is truly a day different from any other, scheduling the weekend so that the necessary and usual tasks are done on Saturday. Our celebration of Sunday should revolve around participation in Mass and the rest of the activities of day should flow from that. Keeping Sunday special can also include how we dress on this day for Mass. "Sunday best" doesn't mean that Mass attire has to be expensive or extravagant, just appropriate, modest and neat, reflecting the tremendous privilege and honor it is to encounter our Lord in the Holy Eucharist. Try to reserve the rest of Sunday for sharing a meal and other family activities, visiting with loved ones and friends who need companionship, and generally allowing yourself to decompress from the usual activities of the hectic work week. In his 1998 apostolic letter, *Dies Domini* (The Day of the Lord), St. John Paul II wrote a beautiful reflection on observing and celebrating this weekly holy day.

The Sunday Sabbath is a precious gift from God that helps us keep our lives in proper perspective and balance. Taking a day to worship God and away from normal work reminds us that we belong to God, that all we have comes from Him and all depends on Him. Yes, our work and efforts are important, but ultimately they must find their purpose and meaning in our relationship with the Lord if they are to be truly good and life-giving for ourselves, our families and our world. Keeping holy the Sabbath helps make that possible.

By Auxiliary Bishop Joseph Siegel
Christ is our Hope, August 2014

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou 1.třída 50.00 USD, Canada letecky 65.00 USD, Cizina letecky 90.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Šeky pište na CZECH MISSION. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

Maria Treben: Health Through God's Pharmacy

It has become nearly impossible to turn on the television without being bombarded with commercials for prescription drugs. I first noticed this when I became a mother over 20 years ago. When I was a child, there were commercials for Bayer, Tylenol and Vicks, but not much else as far as medicine was concerned. Not wanting my kids to constantly hear of illness, I popped in VHS tapes (Boy! My kids are going to feel old reading this) and I can tell you that Mary Poppins was a great babysitter (and cheap) for when I had to step away for a moment to clean or cook and wanted to make sure that what my kids were viewing was safe.

In the last decades though, anytime programming cuts to commercial, all one hears is "Are you depressed? Ask your doctor about..." One has to wonder what psychological effect this has on children and people in general. If a juicy burger commercial is supposed to make you crave and think about going out to get one, then what is the goal of the prescription drug commercial? While I'm certainly in charge of what's for dinner, I think it is best for doctors that have gone through rigorous training to be the ones to diagnose and prescribe. For those of you that are thinking about the doctor/pharma "connection" I'm right there with you, but that is another story for another time. This article's purpose is to discuss the cures that have always been out there - the medicine that our grandparents used, the medicine that many pharmaceuticals are actually based on, the medicine that God has given us and is there for us to utilize. According to The University of Maryland Medical Center, "the use of willow bark dates back thousands of years, to the time of Hippocrates (400 BC) when patients were advised to chew on the bark to reduce fever and inflammation. Willow bark has been used throughout the centuries in China and Europe, and continues to be used today for the treatment of pain (particularly low back pain and osteoarthritis), headache, and inflammatory conditions, such as bursitis and tendinitis. The bark of white willow contains salicin, which is a chemical similar to aspirin (acetylsalicylic acid). In combination with the herb's powerful anti-inflammatory plant compounds (called flavonoids), salicin is thought to be responsible for the pain-relieving and anti-inflammatory effects of the herb. In fact, in the 1800s, salicin was used to develop aspirin. White wil-low appears to bring pain relief more slowly than aspirin, but its effects may last longer." Herbs can't be patented thus there is little incentive for their research unless one is truly concerned about health and not profit. Maria Treben believed in the power of God's pharmacy and she became a well-known herbalist because of her vast knowledge of the power of herbs and the backing of countless success stories that her remedies have produced.

Maria Günzel was born in Žatec, Bohemia (Austria-Hungary) on 27 September 1907. Her mother was an enthusiastic follower of the Catholic priest herbalist, Kneipp and so Maria and her siblings were brought up using natural remedies. In 1945, when the the Second World War ended, she and her husband Ernst Treben were a part of the expulsion of Germans from Czechoslovakia. Maria and her son Kurt lived in refugee camps and her husband Ernst was imprisoned. The family was eventually reunited and settled in Grieskirchen, Austria in 1951. During her time in a refugee camp in Bavaria, Maria fell seriously ill with typhoid fever. The illness was most likely the result of her consumption of contaminated meat and further caused Maria to suffer from jaundice and an obstruction of her intestines. This brought on long-term severe pain. The only remedy that brought her relief when nothing else worked was the use of Swedish Bitters and that experience cemented her belief in the power of herbs. It wasn't until the loss of a loved one (with Maria already being into the latter stages of life) that she used her knowledge and brought it to others. According to Maria, "In 1961, my dear mother died and since then I have the distinct feeling of being pushed into herbalism. Gradually I acquired knowledge and experience. It was as if I was guided by a higher power. The Virgin Mary, especially, helper of the sick, was showing me the way. My trust in Her, prayers said before an old wonderful painting of Her, which I acquired in a strange way, have always helped, when I was in doubt."

Maria Treben

Her book *Health through God's Pharmacy* was published in 1980. It was written in more than 20 languages, with sales reaching well over eight million copies. The book contains stories of healing along with her remedies and is still readily available for purchase.

By Jana Krcek

Photo on back page:
The God's Pharmacy

